

CENTERPARTIET STOCKHOLMS LÄN

DISTRIKTSSTÄMMA 2023

MOTIONER

Huvudförslag mot yrkanden

MOTIONSGRUPP 1

(Energi och klimat, Fiske, Landsbygd/hela landet, Miljöfrågor,
Regional tillväxt, Transport, infrastruktur, IT, Övrigt)

Motion #479

Motionsskrivare: Pietro Marchesi

TÄBY C-krets, STOCKHOLMS LÄN C-dist

Energi och klimat

Medmotionär: Ann-Sofie, Lager, Stockholms Län

Främja lokal produktion av elenergi

Varje region och kommun måste ta ett större lokalt ansvar för produktion av den elenergi som förbrukas lokalt. Det gäller främst elområde Malmö SE4 och elområde Stockholm SE3.

Många stora elintensiva industriprojekt pågår i elområde Lulea SE1 och elområde Sundsvall SE2, t ex H2 Green Steel, Hybrit och Northvolts batterifabrik, och fler projekt är planerade i närtid. Det betyder att en allt större andel av den elenergi som produceras i norra Sverige inom kort kommer att förbrukas lokalt, allt mindre el blir över att skicka till landets södra delar. Södra Sverige måste därför snarast bli mer självförsörjande på el. Alternativet är fortsatt höga elpriser och ökad risk för strömavbrott och bortkopplingar.

Förutom lokal elproduktion, behövs även lokal lagring av energi, se motion "Främja lokal lagring av elenergi", och energieffektivisering d.v.s. minskad användning av el, se motion "Energieffektiva byggnader".

Det snabbaste och billigaste sättet att öka den lokala elproduktionen är utbyggnad av sol- och vindkraft, som också producerar el till ett lågt pris. För att påskynda utbyggnaden av sol- och vindkraft behöver tillståndsprocessen förenklas och snabbas upp, samtidigt som hänsyn fortsatt måste tas till lokalsamhället och lokala miljöförhållanden.

Om mer el produceras och lagras så nära som möjligt där den används, minskar nätkostnader och effektförluster i överföringen. Fler produktionsenheter ger mindre sårbarhet vid produktionsbortfall.

Priset för att producera sol- och vindkraft har minskat kraftigt och spås fortsätta gå ner, medan priset för distribution av el är högt och ökar. Stora besparingar kan göras om produktion av el kan ske närmare där elen ska användas.

Vindkraft måste få bättre förutsättningar att byggas ut i närhet till där den konsumeras och i bra vindlägen, dvs där den har bäst verkningsgrad, med minsta möjliga påverkan på lokala miljön. För att få högre verkningsgrad och mer stabil produktion måste vindkraftverk tillåtas att byggas högre. Detta eftersom vinden är starkare och mer stabil på högre höjd. Vid tillståndsbeslut måste sambandet mellan effektivitet och totalhöjd tydliggöras.

Trots att bygglov för solceller har avskaffats, förekommer det tyvärr att ett fåtal kommunpolitiker hindrar, försvårar och fördyrar för vissa fastighetsägare att installera solceller med lokala regler i detaljplaner.

Solenergi har även en framtid inom jordbruket, med solcellspaneler på växthus och på fält med s.k. Agrisolar d v.s. odling under solcellspaneler. Mikroklimatet som skapas under solcellspaneler skyddar växterna från väder och stark sol samt sparar vatten. Resultatet blir både bättre skördar och produktion av elenergi.

I dagens försämrade säkerhetsläge, är ökad lokal produktion och lagring av energi ett viktigt led i att öka självförsörjningsgraden av energi och minska samhällets sårbarhet. Idag stoppas många vindkraftsprojekt av Försvarsmakten, vilket begränsar möjligheterna till en mer decentraliserad energiproduktion och därmed mindre sårbar energiförsörjning.

Att-sats

- 131: Vi yrkar att, Centerpartiet ska verka för att påskynda utbyggnaden av förnybar elproduktion, särskilt i elområde Stockholm SE3 och Malmö SE4.
- 132: Vi yrkar att, Centerpartiet ska verka för att tillståndsprocessen för ny vindkraft och uppgradering av befintlig vindkraft både till lands och till havs, förenklas och snabbas upp.

- 133: Vi yrkar att, Centerpartiet ska verka för en utredning av hur alla kommuner, utifrån lokala förutsättning, har ett eget ansvar att underlätta och uppmuntra lokal elproduktion.
- 134: Vi yrkar att, Centerpartiet ska verka för en utredning av hur kommuner bör stödja, uppmuntra och underlätta för fastighetsägare att installera solceller, både på befintliga fastigheter och vid nybyggnation.
- 135: Vi yrkar att, Centerpartiet ska verka för en utredning av hur vi i Sverige bäst kan ta tillvara framsteg inom Agrisolar, odling under solcellspaneler anpassat till våra klimatzoner.

Yttrande Distrikt

Distriktsstyrelsen instämmer med motionärernas intentioner om dessa viktiga frågor kring elproduktion och lagring. Vi föreslår att yrkandena 131-134 skall anses besvarade då de redan idag är Centerpartiets politik. Centerpartiet har i många år arbetat med att förenkla och korta process-tider och för utbyggnad av förnybar el, samt fått till utredningar kring frågorna om att underlätta regelverk för hela Sveriges elproduktion.

Distriktsstyrelsen anser att det redan idag finns starka marknadskrafter som ligger på för att anlägga solceller på bördig jordbruksmark. Forskning pågår även inom området vad gäller kombinerad odling och solceller och det kommer att bli spännande att följa resultatet och effekten av detta. Vi anser dock inte att det behövs en separat utredning, utan följer de framsteg som görs inom forskningen.

Distriktsstyrelsens förslag till beslut

Att sats

- 131: Besvarad
132: Besvarad
133: Besvarad
134: Besvarad
135: Avslag

HUVUDFÖRSLAG

Kommitténs förslag

- 131: Besvarad
132: Besvarad
133: Besvarad
134: Besvarad
135: Avslag

Yrkande

Pietro Marchesi

- 131: Bifall
132: Bifall
133: Bifall
134: Bifall
135: Bifall

Motion #481

Motionsskrivare: Pietro Marchesi

TÄBY C-krets, STOCKHOLMS LÄN C-dist

Energi och klimat

Medmotionär: Ann-Sofie, Lager, Stockholms Län

Energieffektiva byggnader

Passivhus är en viktig del i lösningen för att minska energiförbrukningen. Ett Passivhus är en energieffektiv fastighet som har utformats för att minimera energiförbrukningen och ge bästa möjliga inomhusklimat.

Enligt Naturvårdsverket står el och uppvärmning av byggnader för ungefär 40 procent av Sveriges energianvändning. Passivhus får dra max 15 kWh per kvadratmeter och år, medan ett genomsnittligt hus idag kräver 150 kWh per kvadratmeter och år. Alltså sparar Passivhus ca 90% energi för uppvärmning jämfört med ett vanligt hus. Den extremt låga elförbrukningen hos passivhus ger långtgående positiva effekter på många vitt skilda plan.

Passivhus är så välisolerade att solinstrålningen, värmen från människor, elektriska apparater och ett mycket litet tillskott av värme de kallaste dagarna på året, räcker för att hålla byggnaden lagom varm. El behövs i stort sett endast för varmvatten, ventilation och hushållsel.

Fördelar med passivhus den som nyttjar byggnaden:

Mycket bra inomhusklimat tack vare ett FTX ventilationssystem som återvinner värmen från inomhusluften mycket effektivt..

Extremt låg elförbrukning ger stora kostnadsbesparingar.

Det behövs inget traditionellt uppvärmningssystem, vilket innebär ytterligare stora kostnadsbesparingar.

En hållbar konstruktion med lång livslängd tack vare strikta kvalitetskrav och kontroller medan bygget pågår samt slutbesiktning/certifiering som mäter husets verkliga prestanda så att eventuella fel åtgärdas före leverans till kund.

Fördelar med passivhus för svensk samhällsbyggnad och energiförsörjning:

Bidrar till att minska landets totala energibehov.

Nybyggnation görs möjlig även i områden där det råder brist på kapacitet i elnätet.

Ombyggnad av befintliga hus till passivhusstandard ger samma fördelar som nybyggnation och minskar dessutom det totala effektuttaget av el kraftigt.

med sitt extremt låga energibehov, lämpar sig passivhus särskilt väl för solceller och batterilagring och kan därmed under en stor del av året bidra med sitt el-överskott till elförsörjningen och stabiliteten i det lokala elnätet.

Givetvis bidrar passivhus till att nå klimatmålen.

Bryssel visar vägen, i regionen byggs alla nya byggnader enligt passivhus-standard sedan 2015. All ombyggnation som omfattar mer än 75% av husets fasad, måste ske till passivhus-standard. Se: <https://passivehouseplus.ie/magazine/insight/how-brussels-went-passive>

De nationella byggregler som gäller i Sverige idag är alldeles för lågt satta. Byggare har länge kunnat bygga effektivare än Boverkets krav på energieffektivitet.

Övergång till Passivhus-standard innebär en stor exportpotential för svenska producenter av t.ex. småhus, fönster och ventilation. Det förutsätter att de anpassar, marknadsför och certifierar sina produkter till Passivhus-standard. Idag finns över 1000 certifierade leverantörer, varav endast ett fåtal i Sverige.

Att-sats

136: Vi yrkar att, Centerpartiet ska verka för att, med Bryssel som exempel, öka kunskapen om passivhus genom information och utbildning av både allmänheten och yrkesverksamma inom byggsektorn, i syfte att underlätta och påskynda byggandet av fler Passivhus i Sverige, såväl villor, flerfamiljshus som kommersiella och offentliga fastigheter, sjukhus,

skolor, äldreboenden, badhus mm.

- 137: Vi yrkar att, Centerpartiet ska undersöka möjligheten att införa ekonomiska styrmedel som t.ex. ett särskilt grönt avdrag eller sänkt moms, som ska gälla för nybyggnation och ombyggnad av befintliga byggnader till Passivhus-standard.
- 138: Vi yrkar att, Centerpartiet ska verka för att utreda möjligheten att all nybyggnation av offentliga byggnader företrädevis bör genomföras enligt certifierad Passivhus-standard.
- 139: Vi yrkar att, Centerpartiet ska verka för att främja forskning och utveckling inom energieffektivisering av byggnader och uppmuntra till innovation, gärna i samverkan med byggbranschen.
- 140: Vi yrkar att, Centerpartiet ska verka för att uppmuntra och underlätta införandet av solceller och batterilagring i passivhus, för att bidra till ökad självförsörjning av el och stabilitet i det lokala elnätet.
- 141: Vi yrkar att, Centerpartiet ska verka för att utreda möjligheten att all renovering av offentliga byggnader företrädevis bör genomföras enligt certifierad Passivhus-standard.
- 142: Vi yrkar att, Centerpartiet ska verka för att utreda möjligheten att göra Passivhus-standard till en del av svensk byggnorm.

Yttrande Distrikt

Distriktsstyrelsen ser stor potential i ökade krav på energieffektivitet i nybyggnation och i att underlätta och verka för fler passivhus. Vi anser det lämpligt att partiet verkar för utredningar hur detta stärks.

Distriktsstyrelsen tycker självklart att solenergi och energilagring ska uppmuntras, vi vill också betona att stöd för detta bör ske på samma sätt för alla hus och att inte passivhus får speciella regler eller stöd för detta. Stöd, underlättande och uppmuntran för solenergi och lagring är redan Centerpartiets politik varför denna att-sats föreslås besvaras.

Distriktsstyrelsens förslag till beslut

Att sats

- 136: Bifall
137: Bifall
138: Bifall
139: Bifall
140: Besvarad
141: Bifall
142: Bifall

HUVUDFÖRSLAG

Kommitténs förslag

- 136: Bifall
137: Bifall
138: Bifall
139: Bifall
141: Bifall
142: Bifall

Yrkande

Magnus Persson

137: Avslag

138: Avslag

141: Avslag

142: Avslag

Motion #738

Motionsskrivare: Henrik Juhlin

HUDDINGE C-krets, STOCKHOLMS LÄN C-dist

Energi och klimat

Underlätta för solceller

Som politiker för Centerpartiet så är det viktigt för mig att vi jobbar med att förenkla regler och med denna motion så vill jag ge mig på regelkrånglet och annat kring solceller.

När jag och min familj ville installera solceller på vårt hus valde vi solceller som är svarta utanpåliggande solceller som syns väl från gatan. När vi ville installera dessa så krävdes inget bygglov, ingen anmälan eller någon information alls till kommunen.

När en annan sedan i samma område ville installera solceller som skulle ligga dikt an på taket, då krävdes det bygglov. Så solceller som knappt syns för att de följer taket kräver bygglov, men utanpåliggande som syns väldigt väl kräver inte bygglov.

Varför de som följer taket kräver bygglov är för att det då ser ut som man ändrar färg på taket, vilket inte är fallet med de utanpåliggande som tydligt är något annat. Det är dags att vi verkar för att solceller som följer taket eller är integrerade inte heller kräver bygglov.

Solceller är som mest effektiva i en viss vinkel, men att sätta upp solceller i en annan vinkel än taket kräver också bygglov. Jag kan förstå att om man till exempel ställer solceller i 45% grader på ett platt tak så ändrar de verkligen det estetiska utseendet för det taket. Men det måste ju finnas något mellanting där bygglov inte borde behövs. Så Centerpartiet borde verka för att mjuka upp kravet om vinkeln så att man har möjlighet att justera vinkel en del för att tillverka mer solel.

När man väl har sina solceller på plats så finns två problem, ett är att det är väldigt lång tid på att få sin energitätare utbytt så att man kan mäta den el som producerarnas. När det gäller detta problem så borde Centerpartiet verka för att högre krav ställs på elbolagen att snabba på bytet av mätare. Det andra problemet är att solcellsanläggningen inte får tas i drift innan mätaren är bytt. Som jag förstod det så är det framför allt byråkrati. Under de ibland flera månader som bytet kan ta så går vi alltså miste om solel. Jag förstår att man inte kan få betala för el så länge det inte finns en mätare, men att inte kunna använda sin egen solel under den tiden känns ju bara löjligt och jag tänker att de flesta som installerar solceller inte skulle ha något emot om det skickas ut lite solel på nätet gratis mot att man samtidigt kan använda sin el istället för att ha anläggningen avstäng tills mätaren är bytt.

Att-sats

- 219: Centerpartiet verkar för att solceller som följer taket inte kräver bygglov
- 220: Centerpartiet verkar för att solceller som är integrerade i taket inte kräver bygglov
- 221: Centerpartiet verkar för att solceller kan installeras i en mindre avvikelse gällande vinkeln utan att det krävs bygglov.
- 222: Centerpartiet verkar för att elbolag skyndsamt måste byta ut elmätare efter installation av solceller.
- 223: Centerpartiet verkar för att en utredning ska göras om solcellsanläggningar kan tas i drift innan elmätaren är bytt.

Yttrande Distrikt

Distriktsstyrelsen ser positivt på en lättning av bygglovsregler när det kommer till solceller och solpaneler som följer fastighetens befintliga fasadstruktur, oavsett fastighetens kulturella och

visuella värde. Vi behöver gemensamt stärka den utveckling som sker med förnybar elproduktion hos privatpersoner och fastighetsägare. Då en sådan installation ej anses vara permanent kan lätnader i regelverk och lagar lättas till förmån för en bredare installationsutveckling. Vi anser att elnätsbolagen bör påskynda driftsättning och anslutning efter installation av solceller och föreslår att Centerpartiet ska verka för tydligare regler för att detta ska ske.

Vii anser att Centerpartiet bör driva frågan i detaljplaneprocesser om att tillåta integrerade solceller som alternativt takmaterial för att lättare få till stånd installationer vid bygglov för nybyggnation eller byte av takmaterial.

Distriktsstyrelsens förslag till beslut

Att sats

- 219: Bifall
- 220: Avslag
- 221: Bifall
- 222: Bifall
- 223: Avslag

HUVUDFÖRSLAG

Kommitténs förslag

- 219: Bifall
- 220: Avslag
- 221: Bifall
- 222: Bifall
- 223: Avslag

Yrkande

Henrik Juhlin
220: Bifall

Motion #477

Motionsskrivare: Pietro Marchesi

TÄBY C-krets, STOCKHOLMS LÄN C-dist

Transport, infrastruktur, IT

Medmotionär: Ann-Sofie, Lager, Stockholms Län

Förbered samhället för autonoma fordon

Eldrivna självkörande, autonoma fordon kommer snart att vara en del av vår vardag. Hur snart beror på politiken och juridiken, snarare än på tekniken. Redan nu körs över 360000 privatägda bilar med FSD (Full Self Driving) mjukvara i beta test i USA och Canada. Flottor av autonoma fordon, som kan liknas vid självkörande taxibilar, kommer att finnas tillgängliga så snart de har hunnit tillverkats och juridiken tillåter. Eldrivna autonoma fordon är kostnadsbesparande, ökar trafiksäkerheten, minskar trafikens miljö- och klimatpåverkan och ger fler tillgång till den frihet som en bil erbjuder.

Autonoma fordon ger större rörelsefrihet för personer som idag inte har möjlighet att köra bil, t ex pga ålder, synnedläggelse eller andra funktionshinder. Autonoma fordon kommer också att gynna glesbygden, där kollektivtrafiken är gles eller helt saknas.

Många privatpersoner och företag kommer att välja autonoma fordon, framför att äga egen bil, främst av bekvämlighets- och ekonomiska skäl. Detta gör att det totalt sett kommer att behövas väsentligt färre antal bilar, men som utnyttjas mycket mer än dagens bilar som står parkerade ca 95% av tiden. Detta kommer att frigöra enorma mängder mark som nu används för parkering. Politiken behöver noggrant följa utvecklingen av och möjligheterna med självkörande fordon, för att kunna fatta rätt beslut för investeringar.

Många lagändringar krävs för att möjliggöra en bred marknadsintroduktion av autonoma fordon. Exempelvis finns idag finns lagkrav om en mänsklig chaufför, undantag kan ges endast för testverksamhet. En standardiserad metod för certifiering av självkörande fordon behöver tas fram, helst gemensamt inom EU.

Regionerna behöver anpassa sina investeringar i vägnätet och kollektivtrafiken för att integrera autonoma fordon i sin verksamhet. Ett troligt scenario är att app-styrda autonoma fordon i första hand kommer att ersätta busslinjer med glesare avgångar, medan spårbunden trafik med högre kapacitet kommer påverkas i mindre grad. I områden med gles busstrafik, kommer många att välja att via en app beställa en transporttjänst av en autonom taxi, istället för att köpa biljett till en buss som går enligt en bestämd rutt och på en viss tid.

Kommunerna bör också ta hänsyn till autonoma fordon när man ser över framtida behov för lokala vägnät och parkeringsstrategier.

Att-sats

127: Vi yrkar att, Centerpartiet ska verka för att påskynda nödvändiga utredningar av hur svenska lagar och regelverk ska anpassas för att möjliggöra autonoma fordon på bred front.

Yttrande Distrikt

Distriktsstyrelsen instämmer i andemeningen i motionen. Vi föreslår att motionen besvaras då förslaget redan idag är Centerpartiets politik. Sedan stämman 2019 arbetar partiet med att få till stånd en nationell strategi för autonoma fordon och transporter. En utredning finns på Regeringskansliet sedan 2018 och vi anser att Centerpartiet bör driva frågan om att implementera föreslagna anpassningar i lagar och regelverk.

Distriktsstyrelsens förslag till beslut

Att sats

127: Besvarad

HUVUDFÖRSLAG

Kommitténs förslag
127: Besvarad

Yrkande

Pietro Marchesi
127: Bifall

Motion #700

Motionsskrivare: Henrik Juhlin

HUDDINGE C-krets, STOCKHOLMS LÄN C-dist

Transport, infrastruktur, IT

Medmotionärer: Michaela Haga, Stockholms län

Magnus Persson, Stockholms län

Fler statliga gång- och cykelvägar i anslutning till bilvägar

Vi behöver ställa om vårt samhälle och en del i den omställning är att göra det möjligt för flera att välja gång och cykel till vardags. Att gå och cykla i stället för att ta bilen är inte bara ett miljövänligare alternativ utan också bättre ur folkhälsosynpunkt.

För att fler ska kunna välja gång och cykel så krävs det flera säkra gång- och cykelvägar och där ser vi att staten har ett stort ansvar. När man bygger nya vägar eller rustar upp gamla vägar så föreslår vi att huvudregeln ska vara att det även anläggs en gång och cykelväg på samma sträcka. Gång- och cykelvägar är ofta billigare att bygga och underhålla än andra typer av vägar vilket gör att det är en bra investering. Att ge invånarna valfriheten till att själv välja transportmedel förenklar livet för barn, äldre, funktionsnedsatta och människor som inte har råd att köpa eller äga en bil.

Genom att bygga en gång -och cykelväg när statliga vägar byggs eller rustas upp så minskar man också risken för trafikolyckor för oskyddade trafikanter som inte då inte längre behöver gå och cykla på bilvägarna.

Att-sats

192: Centerpartiet verkar för att när statliga vägar byggs eller rustas upp, så ska huvudregeln vara det även byggs en gång- och cykelväg i anslutning till bilvägen.

Yttrande Distrikt

Utbyggnaden av gång- och cykelnät är avgörande för att öka cykelpendling men också för att stärka det proaktiva arbetet för en bättre folkhälsa genom att gå istället för att ta bilen. Distriktsstyrelsen ställer sig mycket positiv till att utbyggnaden av gång- och cykelnätet sker i anslutning till statliga vägar men ser det dock problematiskt med att detta skall vara en huvudregel. I Sverige har vi drygt 90 000km statlig väg som då inkluderas av denna huvudregel. Vi anser att det vore mest lämpligt att denna utbyggnad sker i anslutning till tätortsnära lägen eller regionala stadskärnor. Att anlägga nya gång- och cykelstråk bör anpassas efter behov och samplaneras i samband med översiktsplaner och detaljplaneprocesser för att det ska bli en attraktiv och genomtänkt samhällsplanering.

Distriktsstyrelsens förslag till beslut

Att sats

192: Avslag

HUVUDFÖRSLAG

Kommitténs förslag

192: Avslag

Yrkande

Magnus Persson

192: Bifall

MOTIONSGRUPP 2

(Hälso- och sjukvårdsfrågor, Omsorg, Sociala frågor, Socialförsäkringar
Socialförsäkringar och pensioner, Vård och omsorg)

Motion #275

Motionsskrivare: Lena Westin

SOLNA C-krets, STOCKHOLMS LÄN C-dist

Hälso- och sjukvårdsfrågor

Medmotionärer: Styrgruppen för Centerpartiets Senior nätverk för Stockholms stad och län: Lena Westin, Karin Halldin, Bengt Ericsson, Björn Berg, Kent Ivarsson, Göran Råsmar, Magnus Eriksson, Olle Eriksson, Ellinor Moberg

Förebyggande och hälsofrämjande insatser ökar livskvaliteten

Förebyggande vård är en av de viktigaste åtgärderna för att vända krisen inom svensk sjukvård. Svensk hälso- och sjukvård är idag alltför fokuserad på att bota sjukdomar.

SKR konstaterar i sin ekonomirapport 2019 att regionerna och kommunerna behöver genomföra stora effektiviseringar och ställa om arbetet till förebyggande insatser och ny teknik för att klara sin ekonomi.

Om vi inte kraftigt förstärker den förebyggande hälsovården är risken stor för en kostnadsexplosion inom sjukvården med stor påverkan på välfärdsutrymmet.

Fram till 2030 beräknas antalet 80+, den allra mest vårdkrävande åldersgruppen, öka med 50 %. Större fokus på åtgärder mot ohälsosamma levnadsvanor gör att färre insjuknar i diabetes, hjärt- och kärlsjukdomar, ledbesvär, cancer och andra kroniska folksjukdomar.

Förebyggande åtgärder har t ex 80 %-ig effekt på hjärtkärlsjukdomar och 30 %-ig effekt på all cancer. Insatserna mot tobaksbruk, alkohol- och narkotikamissbruk sänker drastiskt sjukdomsriskerna.

Forskningen gör nu också stora framsteg när det gäller att genom screening upptäcka sjukdomar i ett tidigt stadium när chansen att behandla framgångsrikt är större.

Likaså kommer allt effektivare vacciner mot sjukdomar som orsakar stort lidande och nedsatt allmäntillstånd, t ex bältros. Även de vacciner som är gratis används i alltför liten grad, t ex mot säsongsinfluensa och pneumokocker.

Flera friska år och minskat lidande blir följderna om man lyckas förändra ohälsosamma levnadsvanor, förhindra sjukdomar eller upptäcka sjukdomar tidigt. Det kräver att samhället satsar på att öka kunskapen om hur ta ansvar för sin egen hälsa. Hälsobefrämjande insatser för äldregruppen måste därför öka, i enlighet med Socialstyrelsens nationella riktlinjer för sjukdomsförebyggande insatser. Detta kan ske genom riktade hälsokartläggningar följda av dialogsamtal, motion på recept, kostinformation mm.

Om preventionen ska ta fart måste primärvården/vårdcentralerna ta täten med expertis på hälsoområdet som fysioterapeuter, psykologer, hälsopedagoger m fl. i samverkan med kommunernas äldreomsorg.

Föreningsliv, skola, företag med flera måste involveras i detta.

Bristande tandstatus leder ofta till andra sjukdomar, regelbundna undersökningar har god förebyggande effekt. I avvaktan på en utredning om en reformering av tandvårdsförsäkringen föreslås därför en kostnadsfri undersökning och behandling av tandhygienist årligen.

Undertecknade hemställer därför att partistämman beslutar

Att-sats

- 71: att förebyggande hälsosamtal (kost, motion, droger, fallprevention, läkemedelsgenomgång mm.) prioriteras och inryms i primärvården, för att förebygga sjukdom och minska behovet av omsorg och vård för den enskilde och samhället.
- 72: att sjuk- och hälsovården tillämpar screeningprogram och ökad ambition för tidig upptäckt av de vanligaste cancerformerna prostatacancer, bröstcancer, livmodercancer med mera. Gör prostatascreening obligatorisk från 60 år och erbjud mammografi livet ut.
- 73: att verka för kostnadsfri vaccination mot sjukdomar som kan förebyggas eller kraftigt

begränsa förloppet, typ bältros.

- 74: att hälsoupplýsning i seniororganisationer, radio, TV m fl om påverkbara riskfaktorer ska ökas för att höja kunskapsnivån och medvetendegraden hos allmänheten.
- 75: att stärka den förebyggande tandvården t ex genom uppsökande regelbunden bedömning av tandhygienist och utveckla tandvårdsstödet så att resurserna i högre grad riktas mot dem med störst behov, som äldre och sjuka samt personer med små ekonomiska marginaler.

Yttrande Distrikt

Distriktsstyrelsen tackar motionärerna för den inkomna motionen som belyser flera viktiga åtgärder i det förebyggande och hälsofrämjande arbetet. Sverige står inför stora demografiska utmaningar, likväl sociala, där hälsoklyftan mellan olika åldrar och socioekonomiska förhållanden ökar. Där blir det särskilt viktigt med de förebyggande åtgärderna från alla instanser i samhället för att kunna upprätthålla en likvärdig samhällsservice även i framtiden. I budgetmotionen 2022 lade Centerpartiet 300 mnkr på mammografi och cancerscreening i syfte att beta av "screeningskulden" som uppstått under pandemin. Det är satsningar som saknats hos andra partier. Distriktsstyrelsen delar således motionärernas åsikter om att öka ambitionerna i screeningen. Centerpartiet anser till exempel att den övre åldersgränsen för mammografi ska slopas med hänsyn till att antalet nyinsjuknande i bröstcancer ökar. Distriktsstyrelsen föreslår däremot inte stämman att bifalla den specifika meningen om att hälsoundersökningar ska vara obligatoriska, det vill säga påtvingande, det är något upp till varje enskild individ att bedöma. Däremot är upplýsningen om screeningar helt vitala för att individer ska göra välinformerade val. Det är däremot inte upp till politiken att avgöra vad som sänds på radio eller TV, men politiken kan rikta resurser till informationskampanjer eller ge uppdrag till nämnder och styrelser som ansvarar för sjukvården och omsorgen. I den bästa av världar där pengar inte är en bristvara ska självklart tandvården subventioneras på samma sätt som sjukvården, men det finns så stora brister och behov inom andra delar av hälso-och sjukvården som vi behöver lösa först. Centerpartiet vill i första hand satsa på att stärka insatserna för att äldre, sjuka och personer med funktionsnedsättning ska få bra tillgång till förebyggande tandvård.

Distriktsstyrelsens förslag till beslut

Att sats

- 71: Bifall
72: Avslag
73: Bifall
74: Avslag
75: Avslag

HUVUDFÖRSLAG

Kommitténs förslag

- 71: Bifall
72: Avslag
73: Bifall
74: Avslag
75: Avslag

Yrkande

Lena Westin

- 75: Bifall

Motion #336

Motionsskrivare: Per Pettersson

SOLNA C-krets, STOCKHOLMS LÄN C-dist

Sociala frågor

Medmotionärer: Markus Berglund, Uppsala; Mats Gezelius, Stockholms Stad

Släpp alkoholförsäljningen fri

Systembolaget är ett hyfsat bra företag, det har egentligen bara två problem: det är statligt ägt och det har monopol. Det är saker som inte längre behövs i dagens Sverige. Redan i Harrysrapporten 2016 konstaterades att svenskarnas alkoholkonsumtion förändrats och att speciellt unga var minst intresserade av alla åldersgrupper av att gå ut och festa och dricka sig berusade, och värdesätter istället värde för pengarna och att umgås med vänner och kolleger. Detta är ett beteende som vi ser även i andra åldersgrupper och svenskens alkoholvanor har de senaste decennierna blivit betydligt mer kontinentala. Den gamla kopplingen till brännvinsbältet i Europa är bruten och de sista resterna av detta är på väg bort i stadig takt. Till viss del har vi smarta telefoner och sociala medier att tacka för detta – ingen vill idag suppa sig full och göra bort sig eftersom bild- och filmbevis kommer att spridas som en löpeld – men också en utveckling där vi blir allt mer globaliserade och lyfter blicken och tar inspiration av andra länder påverkar i positiv riktning.

Sen är alkohol såklart inte en helt oproblematiske vara. Den går att missbruka. Tyvärr gäller det nästan allt i samhället och det kommer alltid att finnas en viss missbruksproblematik, oavsett vad det gäller. Vissa missbrukar mat, andra missbrukar sex. Forskning har visat att mycket missbruk inte primärt orsakas av att vissa saker är mer beroendeframkallande än andra, utan av sociala faktorer som exempelvis ensamhet och depression. Den som har de grundläggande egenskaper som utgör grogrund för missbruk kommer hitta något att missbruka och döva sin smärta med, tyvärr. Att motverka missbruk och förhindra att det ens uppstår handlar alltså om helt andra saker än att försöka kontrollera tillgången till vissa saker, så som alkohol.

Systemet med ett alkoholförsäljningsmonopol är tämligen ovanligt i världen idag och ifrågasätts på allt fler håll. I praktiken är det på många sätt också avskaffat genom vårt medlemskap i EU, då det går att beställa alkohol för hemleverans från andra länder. Sveriges stenhårda grepp om försäljningsmonopolet blir allt svårare att begripa. De senaste årens skandaler när det gäller korruption inom Systembolaget och hur vissa haft gräddfil in i sortimentet medan andra knappt ens övervägs för en plats på hyllorna har visat problemen med att ha ett monopol där försäljningen genererar vinst för tillverkare och leverantörer. Det går inte att applicera normala offentliga upphandlingar på ett bolag som ska försöka tillhandahålla ett brett sortiment för konsumenter och det blir därmed svårt att komma till rätta med speciellt vänskapskorruption. Det är dags att vi på allvar gör upp med 1950-talets alkoholpolitik och konstaterar att världen förändrats utanför Systembolagets dörrar. Vi behöver släppa monopolet och istället tillåta försäljning. Precis som med andra varor med åldersrestriktioner ska detta såklart ske med tillbörliga kontroller av att försäljning sker i enlighet med lagar och regler, precis så som sker där den fria marknaden redan idag får tillhandahålla alkohol på restauranger, barer, pubar och nattklubbar. Dessutom behöver vi jobba som ett samhälle för att minska ensamheten och andra orsaker till att människor missbrukar saker, oavsett vad dessa saker är.

Att-sats

- 87: Centerpartiet verkar för att helt avskaffa alkoholförsäljningsmonopolet till fördel för en fri marknad med tillräckliga kontroller för att tillse att försäljning sker i enlighet med lagar och regler, likt försäljning av tobaksprodukter eller servering av alkohol
- 88: Centerpartiet verkar för en utredning av hur missbruksproblematik oavsett substans kan förebyggas i enlighet med de senaste forskningsrönen, med fokus på saker som ensamhet

och olyckliga människor

Yttrande Distrikt

Centerpartiet nationellt står för att behålla Systembolaget eftersom det är positivt för folkhälsan och bedöms leda till färre sociala problem. Centerpartiet i Stockholms län har i sitt valprogram 2022 tagit ställning för att arbeta för att underlätta för exempelvis gårdsförsäljning, mikrobryggerier och restauranger vad gäller tillstånd, tillsyn och regleringar. Nationellt står Centerpartiet redan idag för att kommunerna ska få ett ökat inflytande över var det ska finnas systembolag samt att underlätta för små producenter att ta sig in på marknaden. Vi upplever det ställningstagandet som ett steg i motionärernas ambition. En viktig del i att begränsa alkoholens negativa konsekvenser är genom att hålla nere den totala konsumtionen via tillgänglighetsbegränsade åtgärder.

Forskning som kan bidra till ökad folkhälsa och minska lidande och död, inte bara för den egna individen utan även för människor omkring, är såklart viktig. Idag bedrivs forskning och studier inom området på flertalet lärosäten som vi kan se en vinst i att samla dessa kunskaper.

Distriktsstyrelsens förslag till beslut

Att sats

87: Bifall

88: Besvarad

Reservation:

Att sats 87 till fördel för Avslag : Patrik Buddgård, Raymond Moubé, Jonas Riedel

HUVUDFÖRSLAG

Kommitténs förslag

87: Bifall

88: Besvarad

Yrkande

Jonas Riedel

87: Avslag

Motion #710

Motionsskrivare: Magnus Persson
SOLNA C-krets, STOCKHOLMS LÄN C-dist
Sociala frågor
Medmotionärer:
Henrik Juhlin, Huddinge, Stockholms län
Michaela Haga, Österåker, Stockholms län
Unn Harsem, Uppsala

Om detaljhandelsmonopolet för alkohol

Systembolaget innehar idag enligt alkohollagen ett detaljhandelsmonopol på försäljning av alkoholdrycker. Det är en del av Sveriges restriktiva alkoholpolitik, men det finns egentligen inget i sak som säger att monopol är en förutsättning för att upprätthålla en ansvarsfull och restriktiv alkoholpolitik. Även med en marknad i konkurrens är det fullt möjligt att hålla starka begränsningar av alkoholpolitiska hänsyn, exempelvis vad gäller begränsningar i butiksutformning, tillåtna säljmetoder, reklambudskap, förbud mot rea-prissättning, begränsade öppettider mm.

Detaljhandelsmonopolet leder dessutom till ett indirekt monopol i inköpsleden. Små alkoholtillverkare tvingas mellan endast distribution till restauranger, eller passa in i de mallar som Systembolagets upphandlingar innebär. Det gynnar en osund alkoholkultur, stora tillverkare av industrilager, snarare än de små hantverkstillverkarna som tillverkar alkoholdrycker i första hand för smakupplevelsen snarare än yrseffekten. Dessutom har det gjort det omöjligt eller i varje fall mycket svårt att införa möjlighet till gårdsförsäljning i mindre skala hos tillverkare, något som Centerpartiet en längre tid förordat.

Vi tror med ovanstående motivering att detaljhandelsmonopolet för alkohol, likt det tidigare detaljhandelsmonopolet för läkemedel, har spelat ut sin roll.

Att-sats

197: att detaljhandelsmonopolet för alkoholdrycker, likt apoteksmonopolet, avskaffas och ersätts av ett system med licensierade tillståndsgivna butiker

Yttrande Distrikt

Centerpartiet nationellt står för att behålla Systembolaget eftersom det är positivt för folkhälsan och bedöms leda till färre sociala problem, i det instämmer vi. Centerpartiet i Stockholms län har i sitt valprogram 2022 tagit ställning för att arbeta för att underlätta för exempelvis gårdsförsäljning, mikrobryggerier och restauranger vad gäller tillstånd, tillsyn och regleringar. Nationellt står Centerpartiet redan idag för att kommunerna ska få ett ökat inflytande över var det ska finnas systembolag samt att underlätta för små producenter att ta sig in på marknaden. Vi upplever det ställningstagandet som ett steg i motionärernas ambition.

HUVUDFÖRSLAG

Distriktsstyrelsens förslag till beslut

Att sats
197: Bifall

Reservation:
Att sats 197 till förmån för avslag: Jonas Riedel

Yrkande

Jonas Riedel

197: Avslag

Motion #735

Motionsskrivare: Albin Schlegel Åberg
SOLNA C-krets, STOCKHOLMS LÄN C-dist
Sociala frågor

Medmotionär: Didrik, Nolte, Centerpartiet Stockholms stad

Reformera Svensk alkohollagstiftning - för folkhälsans bästa!

Det svenska monopolet på, och regleringar av, alkoholförsäljning tillhör de mest restriktiva i hela Europa. Detta motiveras genom ett folkhälsoperspektiv, där riskerna antas minska av hårdare statlig kontroll. Problemet är att detta bevisats vara ett antagande som helt saknar verklighetsförankring. Vi vill därför att Centerpartiet i Stockholm verkar för en liberalisering av den svenska alkohollagstiftningen.

Först och främst är det viktigt att förstå hur hårt reglerad försäljningen av alkohol idag är. Av EU:s 28 medlemsländer är Sverige det enda landet som inte tillåter försäljning av drycker med en alkoholhalt över 2,25 procent (3,5 för öl) i livsmedelsbutiker. Sverige har också högst åldersgräns i hela EU för köp av öl och vin – 20 år – vilket i övriga unionen som regel är 18 år.

Vidare har Sverige de senaste decennierna liberaliserat marknaden för alkohol där Systembolagets öppettider förlängts, alkoholisk och bag in box viner har tillåtits och antalet butiker har nästintill fördubblats sedan 1959. Detta har inte medfört större andel alkoholrelaterade skador, och det alkoholrelaterade våldet har från 1990-talet minskat mer än annat dödligt våld. Folkhälsomyndigheten har även fastslagit att riskkonsumtionen av alkohol minskat sedan 2006. Detta trots att alkoholmarknaden idag är betydligt mer liberal än tidigare.

Folkhälsomyndigheten fastställer även att riskkonsumtionen av alkohol minskat som mest för individer i åldern 16-29 år, där andelen med en riskkonsumtion år 2006 låg på 33% och 2021 på 19% - en minskning på hela 14 procentenheter. Således ökar inte en liberalisering av alkoholpolitiken ungdomars riskkonsumtion.

Vidare har Sverige en av Europas högsta alkoholskatter, vilket resulterar i att alkohol köpt i Sverige i snitt är 40% dyrare än alkohol köpt i övriga EU-länder. Konsekvenserna av detta är att svenska alkoholtillverkare fraktar över 40 miljoner liter öl och mellan fem och åtta miljoner liter cider till butikerna vid den tyska gränsen, där en lägre skatt resulterar i ett lägre pris. Av dessa produkter köps 99,9 procent av svenskar som fraktar dryckerna tillbaka till Sverige.

Konsekvenserna av denna höga beskattning på alkohol är många. Dels bidrar det till onödiga resor som påverkar klimatet negativt, men det uppmanar även till smuggling och överkonsumtion.

Sammantaget är det viktigt att vi klargör vad målet med svensk alkoholpolitik är, och ser till att detta kan tillgodoses genom liberala förslag. Är målet att minska de negativa hälsoeffekter som alkoholen medför? Då är varken hög alkoholskatt, alkoholmonopol eller en hög åldersgräns önskvärt. Med bakgrund till detta vill vi:

Att-sats

215: Att - Centerpartiet verkar för en avsevärd sänkning av alkoholskatten.

216: Att - Centerpartiet verkar för ett avskaffande av alkoholmonopolet

217: Att - Centerpartiet verkar för att åldersgränsen vid inköp av alkohol sänks till 18 år.

Yttrande Distrikt

Precis som motionärerna skriver har riskkonsumtionen för alkohol minskat hos unga över tid, detta är positivt för ungas folkhälsa. Redan idag får alkohol serveras till den som är över 18 år, men inte köpas på Systembolaget. Alkohol är dock lättillgängligt och säljs på svarta marknaden till ungdomar. Då myndighetsåldern i Sverige är 18 år så borde det också spegla den ålder man ska kunna handla på Systembolaget.

Den tidigare regeringen höjde skatterna på alkohol. Redan idag är det många som åker över landsgränser för att köpa stora volymer alkohol och smuggling riskerar att öka än mer. Därför anser distriktsstyrelsen att alkoholskatten ska hållas på en mer rimlig nivå och kan med fördel sänkas.

Distriktsstyrelsen står också bakom förslaget att avreglera det statliga alkoholmonopolet.

HUVUDFÖRSLAG

Distriktsstyrelsens förslag till beslut

Att sats

215: Bifall

216: Bifall

217: Bifall

Reservation:

Att sats 215 till förmån för avslag: Jonas Riedel, Anna Eneroth, Patrik Buddgård

Att sats 216 till förmån för avslag: Jonas Riedel

Att sats 217 till förmån för avslag: Jonas Riedel, Patrik Buddgård

Yrkande

Jonas Riedel

215: Avslag

216: Avslag

217: Avslag

Motion #741

Motionsskrivare: Albin Schlegel Åberg
SOLNA C-krets, STOCKHOLMS LÄN C-dist:
Sociala frågor

En human narkotikapolitik

Svensk narkotikapolitik dödar. Målet med den svenska narkotikapolitiken har varit ett drogfritt samhälle, men tyvärr har det endast lett till att de omfattande problemen som droger skapar i samhället sopats under mattan. Det är inte längre en fråga om huruvida droger brukas eller inte. Droget bruket finns, och folk dör i samhällets frånvaro.

Idag är det kriminellt att bruka narkotika, vilket skapar ett stort stigma i samhället. Istället för att ge brukare vård riskerar de straff. Det ska inte vara kriminellt att ha ett missbruk. De utsatta ska inte mötas av samhällets kalla hand. Många forskare är eniga om att vi måste avkriminalisera bruket. Det räddar liv.

Cannabis är en av de största inkomstkällorna hos kriminella gäng. Det är även droghandeln som skapat flera av de stora gängkonflikterna de senaste årtiondet. En legalisering av cannabis skulle förvisso inte lösa problemen med den gängrelaterade brottsligheten, men det skulle strypa en stor inkomstkälla. Det är bättre om intäkterna från cannabisförsäljningen kan gå till vård än till vapen.

En legalisering skulle också innebära mer säkerhet för brukaren. Genom en legalisering kan brukaren garanteras renheten och äktheten av drogen. Det går att jämföra med de stora problemen kring alkohol som Sverige brottades med innan det legaliserades. Människor drack hembränt och mer skadlig sprit än den lagliga alkoholen som senare tog över och räddade liv. Alkohol är inte bra för kroppen, men det är bättre att bruket görs säkert, än att låtsas som om det inte finns. Detsamma gäller för cannabis.

Folkhälsomyndigheten vill utreda svensk narkotikapolitik. Norge och Tyskland är på väg att legalisera cannabis. Centerpartiet i Malmö vill göra Malmö till ett testområde för legalisering av cannabis. Vi ska inte halka efter. Det finns redan nu olika instanser för att göra bruk säkrare, och det är dags att vi tar nästa steg. Det handlar inte om att alla ska bruka cannabis, det handlar om att rädda liv.

Därför yrkar vi:

Att-sats

- 224: Att Centerpartiet i Stockholms län verkar för att göra Region Stockholm till testområde för legalisering av cannabis.
- 225: Att Centerpartiet i Stockholms län verkar för att avkriminalisera bruk av narkotika
- 226: Att Centerpartiet i Stockholms län verkar för att Region Stockholm blir försöksregion för injektionsrum för människor med narkotikaberoende, och för ett samlat huvudmannskap av beroendevården.
- 227: Att Centerpartiet i Stockholms län verkar för att fler sprututbytesmottagningar startas för att förbättra hälsan hos utsatta grupper.
- 228: Att Centerpartiet i Stockholms län verkar för att på sikt legalisera cannabis.

229: Att Centerpartiet i Stockholms län verkar för att öka kunskapen kring konsekvenser av drogbruk i samhället genom att uppdra till berörda myndigheter att sammanställa relevant information.

Yttrande Distrikt

Som motionären beskriver är det ofta i samhällets frånvaro människor med missbruksproblematik dör. Samhället ska inte vara frånvarande, därför ser vi hellre hur man verkar för stärkta skyddsfaktorer och vård, istället för att straffa de som lever i ett missbruk. En linje som Centerpartiet också förespråkar och arbetar för är att sjukvården ska ta över missbruksvården, istället för hos kommunerna ansvarar för det. Trösklarna behöver sänkas för att få vård och i Stockholms län har Centerpartiet i sitt valprogram med frågan om sprututbytesprogram och drogkonsumtionsrum och arbetar för detta i Region Stockholm.

Behandling för problematiskt cannabismissbruk ökar generellt i medel- och höginkomstländer och enligt folkhälsomyndigheten blir 1/3 som brukar Cannabis dagligen beroende, 1/6 som testar i tidig ålder fastnar och totalt blir 1/10 som någon gång testar Cannabisberoende. Cannabis är en drog som direkt påverkar den kognitiva förmågan och tex bilkörning. På lång sikt i nyare studier har ett missbruk av cannabis visat sig öka risken för hjärt- och kärlsjukdomar hos unga och tidigare friska personer, även schizofreni finns evidens för att cannabis har en liten bidragande roll för uppkomsten av. Vi ställer oss därmed inte bakom en legalisering av cannabis men konstaterar att mer forskning behövs om cannabismissbruk och sociala- och hälsomässiga effekter.

Distriktsstyrelsens förslag till beslut

Att sats

224: Avslag

225: Bifall

226: Besvarad

227: Besvarad

228: Avslag

229: Besvarad

Reservation:

Att sats 225 till förmån för avslag: Jonas Riedel

Att sats 228 till förmån för bifall: Olga Anikina

HUVUDFÖRSLAG

Kommitténs förslag

224: Avslag

225: Bifall

226: Besvarad

227: Besvarad

228: Avslag

229: Besvarad

Yrkande

Jonas Riedel

225: Avslag

Per Pettersson

224: Bifall

228: Bifall

Motion #574

Motionsskrivare: Christine Lorne
NACKA C-krets, STOCKHOLMS LÄN C-dist
Vård och omsorg
Medmotionärer:
Johanna Engström, Uppsala
Daniela Sameland, Sthlm Län

25% av sjukvårdsbudgeten till primärvården

Sveriges akutsjukvård är av internationell toppklass. Den som är frisk och får en akut allvarlig sjukdom eller drabbas av skada kommer att få förstklassig vård. För många med långvariga allvarliga sjukdomar är vården också av högsta kvalitet. Men vården är på många håll överbelastad. Fyllda akutmottagningar och brist på vårdplatser är vanligt och orsakar både lidande hos patienter och närstående och etisk stress hos personalen. Dessutom fragmentiseras vården allt mer där specialister och subspecialister tar ansvar för sitt område, men varken har resurser eller förutsättningar att se helheten, något som särskilt drabbar multisjuka människor. För att få till en fungerande sjukvård behöver vi sluta titta på varje enskild del i vårdkedjan för sig och istället se helheten.

På samma sätt som ett hållbart hus måste byggas på en stabil grund behöver vårdsystemets grund vara stabil, och grundplattan för vården är primärvården.

Med en välfungerande primärvård där invånare enkelt får kontakt och hjälp när de behöver det, och dessutom av vårdpersonal som har kännedom om dem, kommer fler få rätt hjälp snabbare och hela vårdsystemet på sikt fungera bättre. En stärkt primärvård är även en jämställdhetsfråga, då de personer som enligt The Lancet Global Health Commission skulle tjäna mest på en utökad och förbättra primärvård är bland annat barn, kvinnor och personer som lever med kroniska tillstånd.

Primärvården är allmänt erkänd som en nyckelkomponent i alla högpresterande hälsosystem och är en väsentlig grund för en välmående befolkning. En personcentrerad vård som hålls ihop av en allmänspecialist som känner en är det som ger förutsättningar för att förebygga ohälsa och klara av att bevara en god välfärd trots en åldrande befolkning. Men Sverige har inte och har i stort sett aldrig haft en välfungerande primärvård, och detta beror åtminstone delvis på att primärvårdens andel av den totala hälso- och är alldeles för låg. Primärvården i Sverige utgör en mycket mindre andel av de totala resurserna inom hälso- och sjukvården än i jämförbara länder. Det har konstaterats i flertalet statliga utredningar genom många år, tyvärr utan att någon förändring sker. Med bättre förutsättningar kommer arbetsmiljön både inom primärvården men också i övriga hälso- och sjukvården att bli betydligt bättre. Denna motion handlar därför inte bara om att förbättra vården, utan även göra det mer hållbart att jobba i alla delar av vården.

För oss centerpartister är det faktiska resultat som räknas. Det är därför vi får många håll runt om i Sverige driver omställningen till en nära vård, för att det är så vi kommer få vården att fungera bättre, både på kort och på lång sikt.

Att-sats

- 162: Att Centerpartiet verkar för att organisera primärvården utifrån på evidens och fakta. Kontinuitet, helhetsansvar och kostnadseffektivitet ska vara vägledande.
- 163: Att Centerpartiet verkar för att primärvårdens andel av vårdens resurser når 25 % år 2030.
- 164: Att Centerpartiet verkar för att staten tar ett ekonomiskt ansvar i omställningen i enlighet med de statliga utredningar som gjorts, både "Effektiv vård" och "God och Nära vård" och skjuter till minst 5 miljarder kr per år till regionerna under 10 år för att möjliggöra omställningen till en nära vård

Yttrande Distrikt

I centerpartiets valprogram 2022 för region Stockholm framhålls tydligt behovet att öka andelen av sjukvårdsbudgeten som går till vårdcentralerna, husläkarna och övrig primärvård från dagens 17 till 25 procent. Tanken är att stärka vårdcentralerna och husläkarna för att ge dem möjlighet att vara navet i patienternas vård, detta för att lägga en grund för en god och sammanhållen vård med kortare vårdköer. Vårdcentral och husläkare ska enligt valprogrammet vara den första självklara kontakten med sjukvården och en sammanhållande länk för patienten. Motionen stämmer därmed väl överens med det av regionen fastslagna valprogrammet. Vidare instämmer vi i vikten av att primärvården organiseras på evidens och fakta.

Distriktsstyrelsen förslag till beslut

Att-sats

162: Bifall

163: Besvarad

164: Bifall

Reservation:

Att sats 163 Till förmån för bifall: Patrik Buddgård

HUVUDFÖRSLAG

Kommitténs förslag

162: Bifall

163: Besvarad

164: Bifall

Yrkande

Christine Lorne

163: Bifall

MOTIONSGRUPP 3

(Arbetsmarknad, Digitalisering, Idrott,
Kultur, Migration, Skola/Utbildning)

Motion #466

Motionsskrivare: Lena Kvarnström
TÄBY C-krets, STOCKHOLMS LÄN C-dist
Välj område:
Migration

Effektivisera asylprocessen

Bakgrund:

Asylprocessen tar idag alldeles för lång tid. Det finns människor som väntar i flera år på att få sina besked. Under den här tiden är man extra sårbar och utsatt. Risken för att dras in i kriminalitet ökar. Dels för att man kanske inte har kunskap om hur en rättsstat fungerar och därmed agerar på ett sätt som skulle ha varit accepterat i hemlandet men inte är lagligt i Sverige, dels för att man tvingas leva med väldigt små medel under asylprocessen. Att ens framtidsplan under ibland flera år ligger i händerna på svenska myndigheter, skapar stress och risken för psykisk ohälsa ökar. Därför anser jag att en översyn bör göras över tiden det tar mellan att en ansökan om asyl lämnas in och tills det att man får besked om densamma.

Några exempel på händelser:

För några år sedan träffade jag en ung kvinna. Hon var 19 år och gömd på en isolerad plats tillsammans med sin man. De hade fått besked om utvisning till Afghanistan. Ett land där det unga paret aldrig varit och där de inte kände en enda människa. Nu hade hon fått en kraftig svampinfektion i underlivet och en vänligt menande person hade givit henne en receptbelagd salva av något slag att smörja sig med. Salvan visade sig dock fräta upp den ömtåliga huden i underlivet och kvinnan led fruktansvärt. Jag blev tillfrågad om jag kunde hjälpa henne att komma till en läkare. Det visade sig dessutom att hon var gravid. Vid den tiden hade jag ingen som helst aning om vem som fick rapportera vad. Jag kontaktade Spånga-Tensta mödravårdscentral och berättade att en kvinna utan ID behövde få göra ett akut besök. På min fråga om hon tog någon risk genom att besöka dem, svarade personen i telefonen att här vårdar vi människor, inte rapporterar dem. Jag bokade en tid och kvinnan fick hjälp. Man konstaterade också att barnet som var på väg, mådde bra.

En man bodde under sin flera år långa asylprocess på en madrass i ett förråd hos sin arbetsgivare inom restaurangbranschen och en annan man höll sig gömd med anledning av ett besked om utvisning. Han hyrde en liten bostad svart, till ockerhyra. När han inte kunde betala blev han hotad med fysiska repressalier. Eftersom han levde i skuggsamhället var han också oskyddad och helt i händerna på sin hyresvärd.

Det här är människor jag personligen hade önskat skulle fått stanna i Sverige eftersom de är vänner till mig. Jag tror inte att de genomgående hade giltiga asylskäl, men med vänner är det svårt att vara objektiv. Jag vet att de har ett bra liv nu någon annanstans. Det allra bästa hade nog varit om de aldrig kommit till Sverige. Då hade de sluppit de här turerna under flera år innan de ändå till slut lämnade landet.

Motivering: Det behövs en effektivare hantering av asylprocessen för att undvika att människor hamnar i de här situationerna och därmed i ett skuggsamhälle. Processen skulle behöva gå snabbare och preskriptionstiden från det sista avslaget (av tre) tills man får börja om asylprocessen igen behöver bli längre än de fyra år den är idag. Detta bidrar till att människor efter sina avslag stannar i Sverige och håller sig undan myndigheterna under samma period. Därför bör preskriptionstiden förlängas. En kraftig höjning av preskriptionstiden kommer innebära att värdet att hålla sig undan myndigheter att minskar och vi skulle spara både lidande och störa den organiserade brottsligheten som gärna utnyttjar de här människorna utsatthet.

Att-sats

116: Med anledning av ovanstående yrkar jag - Att ge partistyrelsen i uppdrag att se över hur

vi kan förkorta tiden för asylprocessen. - Att ge partistyrelsen i uppdrag att se över hur vi kan förlänga preskriptionstiden för asylansökan

Yttrande Distrikt

Att ha en kort och rättssäker asylprocess är, tillsammans med att värna de rättsliga principerna om mänskliga rättigheter och rätten till asyl, är en av grundbultarna i Centerpartiets asyl- och migrationspolitik.

Det är avgörande att se till att människor som söker asyl så snabbt som möjligt får ett svar. Både för de som får ett ja, så att de så snart som möjligt kan börja sitt nya liv i Sverige, men också för de som får avslag och ska återvända. Detta är något som Centerpartiet arbetar med aktivt redan i dag, på alla nivåer, från nationella lagar och regler till praktiskt genomförande i kommunerna.

Det är centralt att rättssäkerheten under asylprocessen är hög. Centerpartiet arbetar därför i dag för att tillsätta en utredning som ser över om och hur rättssäkerheten under asylprocessen kan förstärkas. En sådan utredning bör se över tillförlitlighet- och trovärdighetsbedömningarna som är centrala, till exempel när den asylsökande åberopar förföljelse på grund av konvertering, sexuell läggning eller könsidentitet som asylskäl. Vi vill också se över systemet med biträden.

Med detta sagt håller distriktsstyrelsen helt med motionären och uppfattar att frågan är besvarad.

Distriktsstyrelsens förslag till beslut

Att sats

116: Besvarad

HUVUDFÖRSLAG

Kommitténs förslag

116: Besvarad

Yrkande

Lena Kvarnström

116: Bifall

Motion #74

Motionsskrivare: Fredrik Östman
VAXHOLM C-krets, STOCKHOLMS LÄN C-dist
Skola/Utbildning

Senare skolstart i högstadie- och gymnasieskolor.

"Att börja skolan senare på dagen förbättrar inte bara elevernas psykiska och fysiska hälsa, utan även deras studieprestationer". Så inleder Hans Teke, filosofie doktor i utbildningsvetenskap vid Lunds universitet, en debattartikel [1] i Sydsvenska dagbladet.

Under puberteten förändras ungdomars biologiska klocka så att man naturligt somnar senare på kvällen. Forskningen visar att ungdomar i snitt sover 2,7h för lite p.g.a. tidig skolstart. Tidig skolstart leder till kronisk sömnbrist [2] och att vi vuxna hoppas att ungdomar ska prestera på topp kl. 08:00 är alltså som att förvänta sig en livlig debatt i en stämma med starttid 05:12, fem dagar i veckan.

Ytterligare positiva effekter med senare skolstart är minskad trängsel i kollektivtrafiken under rusningstid (och säkert i många badrum hemma).

Det vanligaste motargumentet mot senare start är att ungdomar bara kommer vara uppe senare på kvällen, men detta har avfärdats upprepade tillfällen, exempelvis av Julie Bouergers et. al. redan 2014. [3] Andra argument mot senare skolstart brukar vara planering av skolskjutsar. Detta gäller dock så få elever i högstadiet och gymnasiet att den eventuellt ökade kostnaden är ett lågt pris att betala för att förbättra våra ungdomars psykiska välmående och öka utbildningskvalitén. En studie av Rand Corporation tittade 2017 på de ekonomiska effekterna i USA av att skjuta skolstarten och kom fram till att senare skolstart skulle tillföra den amerikanska ekonomin \$9,3 Mdr per år. [4] Då tog man inte ens hänsyn till effekter av förbättrad sömn som är svåra att kvantifiera så som förbättrad psykisk hälsa och minskad övervikt. Våra svenska förhållanden skiljer sig något (då vi exempelvis har högre körkortsålder), men de ekonomiska effekterna skulle rakt översatt till Sverige röra sig om 2,6 Mdr kr per år.

Trots att fördelarna med senare skolstart för tonåringar varit känt sedan många år finns idag inga bestämmelser i skollagen eller gymnasieförordningen som reglerar när på dagen undervisningen ska ske. Forskningen på området är entydig och välkänd sedan länge, men få initiativ har tagits inom skolverksamheter, eller inom politiken. Det är dags att ändra på det sistnämnda.

Källor:

[1] <https://www.sydsvenskan.se/2020-08-06/senarelagg-skoltiderna---nu>

[2] https://digitalcommons.law.umaryland.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1000&context=home_sec_fac_pubs

[3] <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/24336089/>

[4] https://www.rand.org/pubs/research_reports/RR2109.html

Att-sats

- 8: Centerpartiet ska verka för att Skolverket (eller annan lämplig myndighet) ges i uppdrag att med hänsyn till forskning om ungdomars och undervisningskvaliténs bästa ta fram riktlinjer för undervisningstidens förläggning på dygnet, samt att skollagen och gymnasieförordningen uppdateras till att hänvisa till dessa.

Yttrande Distrikt

Motionären lyfter ett faktum som diskuterats under många år, att skolan för många elever börjar för tidigt på morgonen. Att människor är olika och har olika biologisk klocka är väl känt. Likaså att unga människor i puberteten har ett större sömnbehov och att de dessutom oftare har svårt att komma upp tidigt på morgonen.

Att införa en lag som innebär att högstadie- och gymnasieelever generellt ska starta senare på dagen innebär konsekvenser på andra plan i samhället, då även lärare och skolpersonal måste anpassa sina scheman utifrån detta. Exempelvis skulle det innebära stora problem för läraren med familj och små barn i förskola att kunna få ihop sin vardag. I vidare led skulle det innebära att förskolepersonal behöver jobba senare på dagen, vilket innebär konsekvenser för deras familjer och barn.

Fördelen med dagens lagstiftning (Skollagen kap 7, §17) och förordning (skolförordningen kap 3) är att den är flexibel. Den anger endast att utbildningen ska vara förlagd någorlunda jämnt måndag till fredag och för de äldre barnens del inte överskrida 8 timmar per dag. Det finns därmed alla möjligheter att jobba med att ha sen skolstart alla eller några av veckans dagar, vilket också möjliggör att kunna tillgodose såväl elevers som anställdas behov. Om något är det därför viktigt att komma ihåg schemaläggnings betydelse för utbildningens kvalitet och att uppmana huvudmän att aktivt arbeta med tiderna för högstadie- och gymnasieelever.

Distriktsstyrelsens förslag till beslut

Att-sats

8: Avslag

HUVUDFÖRSLAG

Kommitténs förslag

8: Avslag

Yrkande

Fredrik Östman

8: Bifall

Motion #560

Motionsskrivare: Johan Krogh
NACKA C-krets, STOCKHOLMS LÄN C-dist
Skola/Utbildning

Likvärdigt ansvar för att ta emot elever

Konkurrens och valfrihet inom skolan är bra. Det höjer kvaliteten vilket ger eleverna bättre utbildning. En viktig förutsättning för en fungerande konkurrens är att det råder konkurrensneutralitet mellan aktörerna som konkurrerar. Tyvärr är det inte så idag inom skolan då kommuner måste kunna garantera varje elev skriven i kommunen en plats. Lösningen på denna utmaning har diskuterats många gånger och svaret är ofta att ge den kommunala skolan en högre skolpeng jämfört med den fristående. Tyvärr är det svaret lika dåligt som fel. Det skulle drabba många fristående skolor hårt samtidigt som det skickar signalen att de fristående inte är lika viktiga. En bättre lösningen vore att utöka ansvaret för de fristående. Att kommunala och fristående skolor delar ansvaret att ta emot nya elever. Att antagningsreglerna gäller lika för fristående och kommunala. Då får vi en fungerande konkurrens där alla aktörer agerar utifrån samma villkor.

Att-sats

160: Centerpartiet verkar för ett system där fristående och kommunala skolor har samma ansvar att kunna erbjuda elever plats.

161: konkurrensneutralitet ska vara en grundläggande princip mellan fristående och kommunala aktörer inom skolan.

Yttrande Distrikt

Motionären lyfter en viktig fråga. I debatten om skolan i dag ställs ofta fristående skolor mot de kommunala. Centerpartiets linje är att det väsentliga inte är om huvudmannen är en kommun, en förening eller ett företag, utan det är eleven och utbildningens kvalitet som ska vara i centrum. Precis som motionären lyfter så har kommunens ansvar för alla barns utbildning tillsammans med ett stelbent resurstilldelningssystem inneburit orättvisa villkor till fördel för framförallt större fristående företagsaktörer.

Den 17 februari tog partistyrelsen beslut om att ta fram ett skolpolitiskt program inför partistämman i höst. Resurstilldelningen och den problematik som finns mellan fristående, kommunala, små och stora aktörer kommer att behandlas, inklusive den lyfta ansvarsfrågan. En fråga att beakta i det sammanhanget är exempelvis vad som ska gälla för de minsta fristående skolorna med runt 100 elever eller färre. Med detta i åtanke föreslår distriktsstyrelsen att motionen anses besvarad och att distriktsstyrelsen åtar sig att vara aktiva i arbetet att påverka det skolpolitiska programmet utifrån motionens intentioner och de beslut som tidigare har fattats av distriktsstämman.

Distriktsstyrelsen förslag till beslut

Att-sats

160: Besvarad

161: Besvarad

HUVUDFÖRSLAG

Kommitténs förslag

160: Besvarad

161: Besvarad

Yrkande

Johan Krogh

160: Bifall

161: Bifall

MOTIONSGRUPP 4

(Landsbygd, Bostad, Ekonomi och finans, Skattefrågor)

Motion #334

Motionsskrivare: Per Pettersson

SOLNA C-krets, STOCKHOLMS LÄN C-dist

Skattefrågor

Medmotionärer: Paul Westin, Stockholms län; Markus Berglund, Uppsala

Punktskatter är inte mervärde - avskaffa moms på dem

Mervärdesskatt, i dagligt tal moms, är en konsumtionsskatt som ger stora inkomster till statskassan varje år. Den beskattar mervärdet som sker från råvara till färdig produkt som konsumeras. Men vad är egentligen mervärde? Är det ett mervärde att få betala skatt? Vissa socialdemokratiska före detta partiledare skulle säkerligen hävda det och säga att det är häftigt, men i ett liberalt parti bör vi ta oss friheten att inte riktigt hålla med om den saken.

Trots det lägger vi i Sverige moms på punktskatterna. Det är en ordning vi borde göra oss av med. Förvisso brukar det ju sägas att man främst ska beskatta saker man vill se mindre av, men det får betecknas som högst tveksamt att det går att få människor att betala mindre skatt genom att lägga skatter på skatten.

Punktskatter läggs på såväl alkohol och tobak som energi, och en massa andra saker.

Punktskatterna i sig drar in i storleksordningen 140 miljarder till statskassan årligen. Men det betyder också att moms på punktskatter drar in ytterligare 35 miljarder i skatter på skatten, varav ungefär 7 miljarder från moms på energiskatten. Enligt punktskattedirektivet får punktskattepliktiga varor vara föremål för andra indirekta skatter för särskilda ändamål, men de måste alltså inte vara föremål för indirekta skatter som moms. Med dagens skenande elpriser är det dessutom provocerande att staten beskattar energiskatten och därmed lägger sten på börda för de svenska hushållen.

Att-sats

85: Centerpartiet verkar för att avskaffa moms på punktskatter

Yttrande Distrikt

Centerpartiet driver behovet av att se över momssystemet i stort, och detta kan vara en del i översynen. Distriktsstyrelsen instämmer i motionens intentioner och välkomnar debatten på stämman.

Distriktsstyrelsens förslag till beslut

Att sats

85: Besvarad

HUVUDFÖRSLAG

Kommitténs förslag

85: Besvarad

Yrkande

Per Pettersson

85: Bifall

Magnus Persson

85: Avslag

Motion #338

Motionsskrivare: Per Pettersson

SOLNA C-krets, STOCKHOLMS LÄN C-dist

Hälso- och sjukvårdsfrågor

Medmotionär: Markus Berglund, Uppsala; Mats Gezelius, Stockholms Stad

Riv upp beslutet om sockerskatt

Människors hälsa är viktig och ohälsa kan leda till stora kostnader för både samhället och för den offentliga sektorn i form av vårdbehov och sjukskrivningar. Fetma är ett av dessa problem. För två år sedan bestämde sig Centerpartiet för att den enkla vägen ut var att önska sig en skatt på socker i vissa sammanhang. Detta trots att vårt eget ekonomiska program från 2019 konstaterar att forskningen visat att en sådan skatt, där den har införts, haft låg effekt eller tappat effekt över tid. Sockerskatt kan se ut som en tacksam och enkel väg att visa att man bryr sig om frågan, men den är tämligen verkningslös i praktiken och handlar mer om moraliserande än att faktiskt åstadkomma förändring.

För att komma till rätta med problematiken med ökande övervikt och fetma är det helt andra åtgärder som behövs. Speciellt Sverige och Skandinavien, och även stora delar av Europa i övrigt, har betydligt lägre sockernehåll och -konsumtion än USA. Snabbmatkedjornas recept är mycket hälsosammare i våra delar av världen. Det finns redan stora möjligheter att ha en mer hälsosam konsumtion här än på många andra håll. Den utvecklingen kan fortsätta utan ineffektiva åtgärder som sockerskatt. Istället bör vi satsa mer på ordentlig utbildning om kost och hälsa i grundskolan för att ge alla en god grund för att kunna göra informerade val om sin kosthållning. Vi har också redan stora möjligheter att uppmuntra till motion och rörelse genom friskvårdsbidraget och det pratas också allt mer om ungas motion inom såväl idrott och hälsa som satsningar på civilsamhällets aktiviteter för barn och unga. Det är dessa vägar vi som ett liberalt parti ska välja. Inte moralism och statsstyrning av konsumtion.

Att-sats

90: Centerpartiet säger nej till sockerskatt

Yttrande Distrikt

Distriktsstyrelsen tackar motionären för motionen. Centerpartiet i Stockholms län och på nationell nivå tog beslut 2021 om att ställa sig bakom att en skatt på sockersötad dryck ska införas. Erfarenheter från andra länder visar att sockernivån i sådan sådana drycker är betydligt lägre än i Sverige. Det får positiva effekter på folkhälsan. Punktskatter ska användas varsamt och det är viktigt att de används där de gör faktiskt nytta. Distriktsstyrelsen ser inget behov av en generell sockerskatt utan tycker att tidigare beslut om en skatt på sockersötad dryck räcker alldeles utmärkt. Distriktsstyrelsen föreslår därför stämman att instämma i motionens intentioner.

HUVUDFÖRSLAG

Distriktsstyrelsens förslag till beslut

Att sats

90: Besvarad

Yrkande

Per Pettersson

90: Bifall

Johan Krogh

90: Besvarad

Motion #583

Motionsskrivare: Michaela Haga

ÖSTERÅKER C-krets, STOCKHOLMS LÄN C-dist

Skattefrågor

Medmotionär: Henrik Juhlin, Stockholms län

Incitament för ett hållbart resande

Vi behöver fortsätta ta stora steg framåt för att ställa om transportsektorn. På personbilssidan var det många som akut köpte en bil när regeringen signalerade att de skulle stoppa att betala ut klimatbonusen. Nu behövs nya styrmedel för att säkerställa att utvecklingen fortsätter gå åt rätt håll.

I Norge har elbilsstimulanser gett god effekt för elbilsförsäljningen. Även om momstaket nu reglerats från och med 1 januari 2023 i statsbudgeten. Nu har det införts ett tak och moms betalas på det belopp som överstiger 500 000 norska kronor. Trots allt är det en stimulans som gett effekt.

I Finland befrias även persontransporter från skatt med kvarstående rätt att dra av skatt som ingår i anskaffningarna. Detta kommer att införas vid årets början och pågå till slutet av april 2023. Vi behöver göra allt vi kan för att både få tillbaka resenärerna inom kollektivtrafik och övriga persontransporter. Samtidigt som vi behöver hitta sätt att kompensera för ökade kostnader för hushållen och ett ansträngt ekonomiskt läge. Även branschorganisationen Svensk kollektivtrafik har som ett av sina åtgärdsförslag för omstart av kollektivtrafiken efter pandemin, att sänka momsen för kollektivtrafik med bibehållen avdragsrätt för ingående moms.

Genom rätt stimulanser och incitament kan vi styra resandet till att bli mer hållbart så att vi når de uppsatta klimatmålen för transportsektorn.

Vi yrkar därför på att Centerpartiet verkar för att:

Att-sats

174: Slopa moms på elbilar enligt norsk modell

175: Slopa moms på kollektivtrafik, men behåll avdragsrätten för ingående moms

Yttrande Distrikt

Distriktsstyrelsen instämmer i att de behövs fler åtgärder för att ställa om mot ett mer hållbart resande. Vi befinner oss i en klimatkris och då måste vi som samhälle göra allt vad vi kan för att ställa om. Distriktsstyrelsen anser att momsen i grunden ska vara så enhetlig som möjligt. Det skapar ett enkelt och transparent system. Dock ser vi behov av att öka de ekonomiska incitamenten för ett hållbart resande. Därför anser vi att det finns skäl till att slopa momsen på elbilar samt kollektivtrafik. Det skulle göra både elbilar och kollektivtrafiken tillgänglig för fler. Distriktsstyrelsen föreslår stämman att bifalla motionen.

Distriktsstyrelsens förslag till beslut

Att sats

174: Bifall

175: Bifall

HUVUDFÖRSLAG

Kommitténs förslag

174: Avslag

175: Avslag

Yrkande

Magnus Persson

174: Avslag

175: Avslag

Henrik Juhlin

174: Bifall

175: Bifall

Motion #696

Motionsskrivare: Magnus Persson
SOLNA C-krets, STOCKHOLMS LÄN C-dist
Skattefrågor

Medmotionärer: Michaela Haga, Österåker, Stockholms län, Henrik Juhlin, Huddinge, Stockholms län

Behandla olika färdmedel till arbetet mer lika i skattelagstiftningen

Idag har Sverige i jämförelse med många andra länder väldigt förmånliga regler för förmåns- och tjänstebilar. Det styr mot mindre miljövänliga färdmedel, och innebär olikabehandling i jämförelse med alternativa motsvarande möjliga sätt att ge förmåner, som förmånscykel, eller periodkort som förmån. Det gynnar också främst den som har ett arbete som ger möjlighet till förmånsbil - typiskt tjänstemannayrken särskilt i storstäder. Bara 3% av förmånsbilarna finns på landsbygden och åtta av tio förmånsbilister är män.

På samma sätt sponsrar många arbetsgivare sina anställdas parkering i anslutning till arbetsplatsen. I storstäder kan marknadsvärdet av denna förmån vara mycket stort. Extra pikant är att parkeringsförmånen inte räknas separat för den som har förmånsbil, till skillnad från den som tar privat bil till jobbet.

Att-sats

- 188: att Centerpartiet verkar för att de skatterättsliga subventionerna av förmåns- och tjänstebilar fasas ut
- 189: att Centerpartiet verkar för att subventionerad parkeringsplats inte ska inräknas i schablonvärdet för förmånsbil.
- 190: att Centerpartiet verkar för att efterlevnaden av förmånsbeskattningen av gratis/ subventionerad parkeringsplats ökas.

Yttrande Distrikt

Distriktsstyrelsen tackar för en välskrivna motion och delar till stora delar motionärernas intentioner. Det finns skäl att se över subventionerna av förmåns- och tjänstebilar och att de på sikt fasas ut. Detsamma gäller huruvida subventionerad parkeringsplats ska räknas in i schablonvärdet för förmånsbil eller inte.

Distriktsstyrelsens förslag till beslut

Att sats

- 188: Bifall
189: Bifall
190: Besvarad

HUVUDFÖRSLAG

Kommitténs förslag

- 188: Bifall
189: Bifall
190: Besvarad

Yrkande

- Magnus Persson
190: Bifall

Motion #706

Motionskrivare: Henrik Juhlin

HUDDINGE C-krets, STOCKHOLMS LÄN C-dist

Skattefrågor

Medmotionär: Michaela Haga, Stockholms län

Ta bort förmånsbeskattningen för periodbiljetter i kollektivtrafiken

Vi har ett lönsamt system med förmånsbilar samtidigt som vi har full förmånsbeskattning för kollektivtrafikbiljett. Det finns alltså inga incitament för arbetsgivare att uppmuntra sin anställda att byta från bil till kollektivtrafik. Det är dags att vi minskar regler som uppmuntrar till användande av bil och i stället flyttar fler till kollektivtrafiken.

I dag kan arbetsgivare bara uppmuntra miljövänliga resor med bil genom att erbjuda de anställda miljöbil som löneförmån. Det är dags att modernisa förmånssystemet och ta bort förmånsbeskattningen för periodbiljetter i kollektivtrafiken. Det skulle ge företag och arbetstagare en tydligare och enklare förmån som är lättare att administrera. Om förmånsbeskattningen togs bort skulle det ge arbetstagarna större möjlighet att välja att åka med kollektivtrafik vilket gör att flera skulle bli motiverade att ställa bilen.

Enligt beräkningar som gjorts av analysföretaget WSP skulle slopad förmånsbeskattning av periodbiljetter kunna öka resandet i kollektivtrafiken med 5,5 procent. Det skulle i sin tur minska utsläppen av koldioxid med hela 28 000 ton per år.

Förutom att det är en reform för klimatet så är det också en jämställdhetsreform. 97% av alla förmånsbilar finns tatorterna, 8 av 10 av förmånsbilarna körs av män och det är framför allt höginkomsttagare som har möjlighet till denna skatteförmån. Vi har alltså ett system som subventionerar män i storstäder med höga löner. Plockar vi bort förmånsbeskattning för periodbiljetter i kollektivtrafiken så kommer det framför allt att komma till nytta för de som till större grad använder kollektivtrafiken vilket är de med lägre inkomster och kvinnor.

Att-sats

194: Centerpartiet verkar för att ta bort förmånsbeskattningen för periodbiljetter i kollektivtrafiken.

195: Centerpartiet verkar för att de skatterättsliga subventionerna av förmåns- och tjänstebilar fasas ut

Yttrande Distrikt

Motionären tar upp ett viktigt ämne. Världen befinner sig i en klimatkris och då är det viktigt att vi som samhälle gör vad vi kan för att minska utsläppen. En viktig pusselbit i att minska utsläppen är att få fler att resa kollektivt. Priset för att resa kollektivt är idag högt vilket har gjort att många arbetsgivare valt att subventionera sina anställda med hela eller delar av biljettpriset. Distriktsstyrelsen anser att ett borttagande av förmånsbeskattningen av förmånsbiljetter skulle kunna skapa incitament för fler att välja kollektivt resande. Det är en vinst i sig.

Distriktsstyrelsens förslag till beslut

Att sats

194: Bifall

195: Bifall

HUVUDFÖRSLAG

Kommitténs förslag

194: Bifall

195: Bifall

Yrkande

Magnus Persson

194: Avslag

Motion #713

Motionsskrivare: Henrik Juhlin

HUDDINGE C-krets, STOCKHOLMS LÄN C-dist

Skattefrågor

Medmotionärer: Michaela Haga, Stockholms län, Magnus Persson, Stockholms län

Ett rättvist och modernt reseavdrag

Det är väldigt olyckligt att regeringen valde att inte gå vidare med ett nytt och modernt reseavdrag. Dagens system gynnar personer nära större tätorter och fusk är utbrett. Skatteverket visade under våren 2022 att 44% av kostnaderna för reseavdraget beror på fusk och fel, till en kostnad på ca 3 miljarder kronor per år. Samtidigt har vi drivmedelskostnader som är väldigt höga för de på landsbygden och hög tillgängligt på kollektivtrafik för de i staden. Reseavdraget måste förändras.

Vi är fullt medvetna om att Centerpartiet redan har politik för att förändra reseavdraget med fokus på de som bor på landsbygden för att man ska kunna bo och jobba i hela Sverige. Vilket är bra.

Men texten som finns på hemsida om hur vi vill förändra reseavdraget skiljer sig drastiskt mot Centerpartiets budgetmotion 2023. Vi tycker vidare att det är viktigt att vi landar i en rättvis och kollektivtrafikgynnande modell. Modellen bör kombineras med om det finns en rimlighet att ta sig till jobbet med kollektivtrafik och att kollektivtrafiken är tidsmässigt konkurrenskraftig.

I budgetmotionen för 2023 så finns det att läsa "Centerpartiet vill i stället göra en landsbygdsfokuserad förstärkning av reseavdraget, genom att exkludera kommunerna i och runt våra tre storstäder". Det är en väldigt olycklig skrivning och vi vill göra er medvetna om att även kommuner i till exempel Stockholm län också har glesbygd där kollektivtrafik saknas och där invånarna har många mil till jobb och tätort.

I texten på hemsidan finns det i stället att läsa att avdraget ska vara regionalt differentierad. Då frågar vi oss, är det någon skillnad att åka 10 mil till jobbet i Skåne, i östra Småland, i Stockholm eller i Norrland om man bor på lands- eller glesbygden och det inte finns någon bra kollektivtrafik?

Låt oss i stället samarbeta och förändra reseavdraget i grunden så att det gynnar alla människor som bor i gles- och landsbygdsområden, som saknar konkurrenskraftig kollektivtrafik oaktat i vilken landsända de personerna än bor. Det som måste förändras är att ta bort eller minska möjligheten till avdrag för bilresor för de personer som bor nära större tätorter och har bra kollektivtrafik, inte baserat på var i Sverige man bor.

Vi föreslår alltså att skrivningar om regional differentiering ska tas bort och i stället ska det reseavdragssystem som Centerpartiet förordar fokusera på om kollektivtrafik finns eller inte och hur konkurrenskraftig den är.

Vidare så behöver vi tydligt stå bakom förslaget om att arbetsgivare ska lämna uppgift om arbetsplatsernas adresser i arbetsgivardeklarationen, som ger Skatteverket möjlighet att kontrollera hur väl man har möjlighet att använda sig av kollektivtrafik eller inte.

Till sist så står vi bakom skrivningarna på hemsida om att ett nytt reseavdrag ska vara färdmedelsneutral, avståndsbasead och bidrar till att ställa om till fossilfria arbetsresor.

Att-sats

198: Att Centerpartiet inte längre vill se ett regionalt differentierat reseavdrag.

199: Att undersöka möjligheterna kring att använda utbud till kollektivtrafik för arbetsresor som grund för differentiering.

200: Centerpartiet verkar för att arbetsgivare ska lämna uppgift om arbetsplatsernas adresser i arbetsgivardeklarationen.

Yttrande Distrikt

Distriktsstyrelsen tackar för en viktig motion. Motionärerna har poäng i att systemet för reseavdrag ska vara lika oavsett del i landet. Det skapar lika och transparenta grundförutsättningar. Reseravdraget ska utgå från faktiska förutsättningar, inte godtyckliga förutsättningar beroende på var i landet en bor. Det är också rimligt att använda utbudet av kollektivtrafik för arbetsresor som grund för reseavdraget.

Distriktsstyrelsen anser dock inte att det är skäligt att arbetsgivare ska lämna uppgifter om arbetsplatsernas adresser i arbetsgivardeklarationen. Centerpartiet verkar för mindre krångel och ytterligare saker som ska redovisas innebär mer krångel. Det kan också röja företagshemligheter.

Distriktsstyrelsens förslag till beslut

Att sats

198: Bifall

199: Bifall

200: Avslag

HUVUDFÖRSLAG

Kommitténs förslag

198: Bifall

199: Bifall

200: Bifall

Yrkande

Per Pettersson

200: Besvarad

Motion #757

Motionsskrivare: Pietro Marchesi

TÄBY C-krets, STOCKHOLMS LÄN C-dist

Skattefrågor

Medmotionär: Ann-Sofie, Lager, Stockholms Län

Sänk skatten på ISK

Investeringsparkonto, ISK, är en sparform för främst aktier och fonder. Den årliga skatten beräknas utifrån det sammanlagda värdet på investeringsparkontot, oavsett om man gjort vinst eller förlust under året.

Idag finns ca: 3,5 miljoner ISK. En undersökning från Yougov visar att många unga sparar på ISK. Bland personer i åldern 18-39 år svarar 59 procent att de har ett ISK. Allt fler pensionärer sparar till en guldkant på sin pension i ISK.

Långsiktigt sparande ska löna sig. Spelreglerna behöver vara långsiktiga och förutsägbara.

Sänkt skatt på ISK skulle signalera att eget sparande är viktigt och göra att fler startar regelbundet sparande och vågar ta risken att spara långsiktigt i aktier och fonder.

På grund av snabbt stigande statslåneränta kommer ISK-skatten att 2023 bli 2,5 gånger högre än förra året. Fortsätter räntehöjningarna, kommer ISK-skatten att vara ännu högre nästa år. Detta kan ske under en lågkonjunktur, då värdet på aktier och fonder i ISK kan sjunka kraftigt.

Att straffbeskatta småsparare är fel väg att gå. Nu när konjunkturen sviktar och aktievärdet kan gå ner, är det särskilt viktigt att inte samtidigt höja beskattningen av sparandet.

Om Statslåneräntan skulle höjas markant, så ökar skatten på ISK i motsvarande grad. Många skulle då välja att avsluta sina ISK-konton och då tvingas sälja hela sitt innehav i aktier och fonder, vilket i sin tur skulle leda till kraftiga börsfall.

För att undvika flykt från ISK som sparform vid ett högre ränteläge, skulle antingen en fast procentsats, eller ett procentuellt tak för beskattning kunna införas.

Det ska vara möjligt att spara till kontantinsatsen till en första lägenhet. Idag kostar en lägenhet på 40 kvm i Storstockholm runt 2,4 miljoner, vilket innebär en kontantinsats på minst 360 000. Därför föreslår vi att de första 400 000 kronorna i ISK ska vara skattebefriade.

Att-sats

247: Vi yrkar att, Centerpartiet ska verka för sänkt skatt på ISK.

248: Vi yrkar att, Centerpartiet ska verka för att de första 400 000 kronorna på ISK ska vara skattefria.

249: Vi yrkar att, Centerpartiet ska verka för att golvet för ISK-beskattning på 1,25% som infördes 2018 ska tas bort.

250: Vi yrkar att, Centerpartiet ska verka för en utredning av att övergå till en låg fast skattesats på ISK som inte ändras med ränteläget, alternativt att införa ett tak för beskattning av ISK, i syfte att hindra flykt från ISK vid högt ränteläge.

251: Vi yrkar att, Centerpartiet ska verka för att det ska vara möjligt att överföra innehav av aktier och fonder från egen ISK till egen depå, utan att en försäljning behöver ske.

Yttrande Distrikt

Distriktsstyrelsen tackar motionärerna för en motioner som syftar till att stärka människors ekonomiska frihet, vilket är viktigt utifrån så många olika skäl. Att spara är alltid bra och vi behöver fler incitament för att människor ska kunna bygga upp både långsiktiga och kortsiktiga

sparanden. Införandet av investeringssparkonton gjorde sparandet på börsen både enklare och mer tillgängligt. Det tycker vi är bra. Motionärerna föreslår nu åtgärder för att göra det än mer förmånligt att spara genom investeringssparkonton, åtgärder som distriktsstyrelsen tror skulle få god effekt.

Distriktsstyrelsens förslag till beslut

Att sats

247: Besvarad

248: Bifall

249: Bifall

250: Besvarad

251: Bifall

HUVUDFÖRSLAG

Kommitténs förslag

247: Besvarad

248: Bifall

249: Bifall

250: Besvarad

251: Bifall

Yrkande

Per Pettersson

250: Bifall

MOTIONSGRUPP 5

(Familjerätt, Försvar, Konstitution, Lag och ordning,
Organisationsfrågor C, Rättspolitiska frågor)

Motion #475

Motionsskrivare: Pietro Marchesi

TÄBY C-krets, STOCKHOLMS LÄN C-dist

Försvaret

Medmotionär: Ann-Sofie, Lager, Stockholms Län

Stärk Sveriges luftvärn

Rysslands vidriga anfallskrig i Ukraina visar på vikten av förmåga att skydda inte bara militära anläggningar, utan även städer och civila mål som sjukhus och livsviktig infrastruktur för försörjning av mat, energi och vatten. Samhället avstannar om allt detta inte fungerar, vilket är orsaken till att det är mål för en angripare.

För att skydda hela samhället i händelse av krig behöver Sverige ett utökat luftvärn för kort-, medel- och långdistans, med kapacitet att skjuta ner såväl jaktflygplan och helikoptrar som kryssningsrobotar och drönare med lång räckvidd. Även Sveriges ytstridsfartyg behöver utrustas med moderna luftvärnsrobotar.

Att-sats

121: Vi yrkar att, Centerpartiet ska verka för en utredning av hur Sverige, utifrån lärdomar från Ukraina, snarast kan stärka luftförsvaret för att utöver militära mål även skydda civilbefolkning och livsnödvändig infrastruktur som el- och vattenförsörjning.

Yttrande Distrikt

Distriktsstyrelsen håller med motionären att vi behöver stärka vår förmåga och skydd i händelse av krig. Ett starkt luftvärn har en stor och viktig betydelse för vårt militära försvar. Vi måste verkligen lära oss av det som har hänt i Ukraina och vi behöver säkerställa att vi är motståndskraftiga ifall det värsta händer.

Försvarsberedningen har bl.a. till uppgift att analysera och dra lärdomar av Rysslands anfallskrig mot Ukraina samt utifrån det och andra bedömningar bereda kommande försvarsbeslut 2025 för beslutsperioden 2026 - 2030. Det säkerhetspolitiska läget kommer kräva en förstärkning av Totalförsvaret och självklart även den militära förmågan att skydda Sverige mot angrepp över hela fältet, vilket självklart innefattar luftförsvaret. Detta arbete och en höjd förmåga till avskräckning kommer även stärkas och påverkas av vårt medlemskap i NATO.

Med anledning av den redan pågående Försvarsberedningens uppdrag, som självklart syftar till att i det nya säkerhetspolitiska läget kunna säkra Försvarsmaktens förmåga och uppdrag att skydda Sverige territorium och befolkning, finner vi nu inte skäl att föreslå någon särskild utredning som motionären föreslår. Motionen anses därmed vara besvarad.

Distriktsstyrelsens förslag till beslut

Att sats

121: Besvarad

HUVUDFÖRSLAG

Kommitténs förslag

121: Besvarad

Yrkande

Pietro Marchesi

121: Bifall

Motion #228

Motionsskrivare: Lena Westin

SOLNA C-krets, STOCKHOLMS LÄN C-dist

Rättspolitiska frågor

Medmotionärer: Styrgruppen för Senior nätverket Stockholms Stad och Län Lena Westin, Göran Råsmar, Magnus Eriksson, Kent Ivarsson, Karin Halldin, Bengt Ericsson, Björn Berg, Olle Pettersson, Ellinor Moberg

Stoppa bedrägerierna mot äldre - hur skärpa och intensifiera arbetet mot vardagsbrott!

2021 anmäldes 187 befogenhetsbedrägerier mot äldre under april månad. I april i år har denna siffra ökat med 280 procent till 522 anmälningar. Enligt polisen ökade brotts-vinsterna med 118 procent mellan 2020 och 2021 och uppgick till 340 miljoner kronor 2021.

Mörkertalen är troligen stora, det är skamfyllt för många att ha blivit lurade och inget man vill skylta med. Bedrägerierna mot äldre klassas straffrättsligt som vardagsbrott, att jämföras med en cykelstöld!

Gemensamt för dessa brott är att de begås mot människor som kan ha svårt att värja sig. Genom vanliga telefontjänster kan kriminella spåra och kartlägga hela bostadsområden och välja ut äldre personer att bedra på olika sätt. Efter telefonkontakt genomförs ibland hembesök då man tränger sig in och stjälar värdesaker, kontanter eller betalkort eller överraskar och stör vid bankomater då även fysiskt våld kan förekomma. Ett annat exempel är att någon ringer och utger sig för att vara från banken för att få kortnummer, bank-id, koder och lösenord eller säger sig vara avlägsna släktingar eller bekanta som behöver låna pengar.

Larmnumret 112 tar idag endast emot fysiska brott, vilket försvårar och försenar om man misstänker eller har blivit utsatt för bedrägeri.

Samhällsutvecklingen med starkt ökad digitalisering har lämnat en stor grupp äldre efter sig, som inte har kunskap att värja sig mot förslagna och kreativa kriminella. Samhället måste därför tillsammans med banker med flera skapa ett starkare skydds nät mot bedrägeribrotten. I denna process har partierna en viktig roll att spela som aktiva pådrivare och lagstiftare.

Ett bra initiativ har tagits av projektet "Försök inte lura mig" som är ett samarbete mellan Polisen, PRO, SPF Seniorerna och Brottsofferjouren. Man håller utbildningsträffar i landet och är ett bevis på att samarbete är nödvändigt om man ska nå ut brett. Syftet är att skapa insikt och kunskap hur man själv kan agera för att inte råka illa ut.

Samhället måste också sörja för att utemiljön för äldre är trygg och tillgänglig. Många ensamma äldre vågar sig inte ut på kvällen av rädsla för att bli rånade. Här bör kommuner och regioner se till att belysning och bevakning på gator och torg och i kollektivtrafiken bidrar till ökad trygghet.

Undertecknade hemställer därför att partistämman beslutar

Att-sats

- 53: att skärpa, intensifiera och prioritera arbetet mot olika former av vardagsbrottslighet riktat mot äldre genom större resurser till polis och rättsväsende. Systematiska stölder mot äldre ska straffas hårdare och straffrabatten ses över.
- 54: att kommunen via sin hemtjänst och äldreboenden förebyggande informerar om riskerna för bedrägerier och att och civilsamhället i övrigt informerar om hur man som äldre agerar vid misstänkta kontakter.
- 55: att offentlighetsprincipen att medborgares uppgifter visas öppet måste ses över
- 56: att sätta press på bankerna i syfte att höja säkerheten kring bank-id mm., så att det inte skall vara möjligt att kapa bankkonton, ta lån i andras namn mm.

- 57: att samhället underlättar att anmäla bedrägeribrott eller bedrägeriförsök mot äldre genom att inrätta en larm-mottagningsenhet för digitala bedrägerier. Den ska kopplas till larmnumret 112 för snabb åtgärd och hjälp att kontakta banken för spärr av bankkort och konton.
- 58: att kommuner och regioner i sin planering ser till att skapa trygga och tillgängliga miljöer med bl a bra belysning, ordningsvakter mm. för att motverka otrygghet och rädsla hos äldre på gator och torg och i kollektivtrafiken.

Yttrande Distrikt

Distriktsstyrelsen vill tacka för en viktig motion som lyfter viktiga frågor för en stor målgrupp i samhället. De senaste åren har bedrägerier mot äldre ökat kraftigt och kriminella hittar hela tiden nya vägar för att tjäna pengar genom att utnyttja och lura de allra svagaste och personer som inte behärskar ny teknik. Det är däremot inte bara äldre som drabbas, utan också personer med funktionsnedsättning.

Därför ser vi det som prioriterat att både sätta hårt mot hårt, men också jobba aktivt med informationsinsatser, samtidigt som det måste gå att komma fram till polisen om man har blivit utsatt för ett brott. Vi anser dock inte att offentlighetsprincipen ska frångås och ser att formuleringen medborgarnas uppgifter är alltför allmänt hållet och brett för att kunna bifalla attsatsen. För den som vill anmäla ett brott eller försök till brott kan väntetiden bli alltför lång när man ringer 114 14, detta måste åtgärdas. Däremot anser inte distriktsstyrelsen att man ska koppla detta till larmnumret 112 som bör hållas till akuta larmsituationer.

För Region Stockholms verksamheter, samt i kommunerna pågår kontinuerligt ett arbete för att stärka tryggheten och tillgängligheten. Det är viktigt med samverkan för att uppnå detta då olika aktörer har rådighet över olika delar av stadsmiljön. Ett arbete som är prioriterat av politiken. Delar av det motionen föreslår finns också med i den trygghetsfolder som seniornätverket tog fram i samband med valrörelsen i samarbete med distriktsstyrelsen.

Distriktsstyrelsens förslag till beslut

Att sats

- 53: Bifall
54: Besvarad
55: Avslag
56: Besvarad
57: Avslag
58: Besvarad

HUVUDFÖRSLAG

Kommitténs förslag

- 53: Bifall
54: Besvarad
55: Avslag
56: Besvarad
57: Avslag
58: Besvarad

Yrkande

Lena Westin

- 55: Bifall

Magnus Persson

- 56: Avslag

Motion #339

Motionsskrivare: Per Pettersson

SOLNA C-krets, STOCKHOLMS LÄN C-dist

Demokrati

Medmotionärer: Paul Westin, Stockholm län; Markus Berglund, Uppsala; Mats Gezelius, Stockholms Stad

Principiellt ställningstagande mot massövervakning

Massövervakning har länge varit en av den populistiska politikens enkla lösningar på snart sagt alla problem. USA införde långtgående program för massövervakning efter 11 september som i efterhand har avslöjats som i princip helt verkningslösa. Sverige införde efter hårda protester från bland annat Centerpartiet den långtgående FRA-lagen som inte heller den har kunnat påvisa någon större effektivitet. Listan kan göras lång över olika förslag på massövervakning utan brottsmisstanke som genomförts eller stoppats, allt i säkerhetens namn men utan att någonsin kunna påvisa att det någonsin fungerat. Istället innebär det intrång i individers privatliv och personliga integritet.

De åtgärder som har kunnat påvisa effekt är tvärtom riktade insatser för att komma åt kommunikation från individer som faktiskt är misstänkta för brott. Internationella insatser för att knäcka tjänster som EncroChat och Sky har visat sig effektiva i bekämpandet av organiserad brottslighet. Genom att rikta spaningen mot individer som är misstänkta för brott minskas intrånget i oskyldiga människors privatliv. Tyvärr är det ju omöjligt att helt eliminera risken för att oskyldiga drabbas, antingen för att misstankarna visar sig ogrundade eller för att kommunikation kräver två parter, vilket betyder att även mamman till en misstänkt gängkriminell kan råka få sin oskyldiga kommunikation med barnet avlyssnad. Samtidigt är det i princip omöjligt att ta fram helt vattentäta system och detta får tyvärr bli det lilla intrång i den personliga integriteten som vi sannolikt måste acceptera för att alls lyckas med utredningar av detta slag. Genom att ha rättssäkerhet och proportionalitetsprövningar innan dessa åtgärder vidtas kan vi ändå göra allt vi kan för att minimera att sådana intrång spiller över på oskyldiga människor.

Det senaste förslaget i raden som föreslås i EU är något som kallas Chat Control. Det kräver direkt tillgång till alla EU-medborgares elektroniska kommunikation och förbjuder i praktiken alla former av kommunikationssystem som inte har en bakdörr för EU-myndigheter och medlemsländers dito att komma åt kommunikationen okrypterad. Anledningen som kommissionen har angivit är att komma åt barnpornografi, ett förvisso lovvärt syfte, men till och med organisationer som Tyska barnskyddsförbundet har kallat förslaget "oproportionerligt och ineffektivt". Det är ett förslag som kan läggas till den allt längre listan över förslag som populistiska politiker tycker låter bra, men som i praktiken inte fungerar och tvärtom kan verka kontraproduktivt genom att tvinga ner brottslingar ännu djupare i de alternativa lösningarna som finns för att undkomma avlyssning. Centerpartiet har en stolt tradition av att åtminstone försöka stoppa den här sortens åtgärder, och jag hoppas att vi alla minns hur uppslitande FRA-debatten var för vårt parti. Genom ett tydligt ställningstagande från partistämman kan vi som parti säga nej till den här sortens dumheter även när större partier hotar oss, och stötta våra riksdagsledamöter när de ställer sig upp och slår näven i bordet.

Att-sats

- 91: Centerpartiet tar ett principiellt ställningstagande mot alla former av massövervakning av individer utan föregående brottsmisstanke och att övervakning av privat kommunikation alltid ska kräva beslut av åklagare eller domstol

Yttrande Distrikt

Distriktsstyrelsen vill tacka motionärerna för en motion som lyfter en aktuell fråga. Det är viktigt

att vi kommer åt de personer som ägnar sig åt brottslig verksamhet, men att massövervaka människor såsom Chat control avser, anser inte heller distriktsstyrelsen är rätt väg att gå. Det kommer med stor sannolikhet att misstänkliggöra helt oskyldiga personer och innebära ett stort intrång av den personliga integriteten.

Distriktsstyrelsen anser precis som motionärerna att vi inte ska massövervaka individer utan föregående brottsmisstanke, men att det också kan användas fog för att kunna rikta in sig mot enskilda personer för att förhindra särskilt allvarlig brottslig verksamhet. Men då riktat mot person och inte på ett kollektiv i stort. All form av övervakning behöver noga övervägas och balanseras mot det intrång det innebär. Vi anser precis som motionärerna att tillstånd ska prövas av allmän domstol. Vi anser dock att möjlighet till trygghetskameror ska finnas kvar och anser därmed motionen besvarad.

Distriktsstyrelsens förslag till beslut

Att sats

91: Besvarad

HUVUDFÖRSLAG

Kommitténs förslag

91: Besvarad

Yrkande

Per Pettersson

91: Bifall

Motion #395

Motionsskrivare: Ann-Christin Frickner

UPPLANDS VÄSBY C-krets, STOCKHOLMS LÄN C-dist

Lag och ordning

Medmotionär: Michaela Haga, Österåker Stockholms län

Motion Stärk samhällets försvar mot kriminalitet

Sverige har under de senaste tio åren sett en snabb förändring av en tillväxande kriminalitet som drivs av bland annat illegal narkotika- och vapenhandel. Våldet och kriminaliteten har flyttat in i vanliga bostadsområden som lett till att det finns en större oro och otrygghet i samhället idag. En oroväckande utveckling där unga minderåriga dras med i gängstrukturer och som bidragit till ett ökat våld i samhället. Under de senaste åren har antalet dödliga skjutningar och sprängningar ökat dramatiskt, det är handlingar som riktar sig framför allt till rivaliserande kriminella men som drabbar även oskyldiga individer och familjer. Under år 2022 visar statistiken på 391 skjutningar, varav 62 med dödlig utgång, 90 sprängningar och då inte inräknat förberedelse eller försök till detsamma. Personer mister sina liv, förlorar anhöriga och andra ser sina bostadsområden och hem bli förstörda. Det påverkar också offentliga verksamheter och företag som utsätts för allvarliga hot och förstörelse. Otryggheten breder ut sig.

För att komma till rätta med den ökade kriminaliteten och att hindra unga att hamna på glid behövs direkta insatser. Föräldrar, kommunens socialförvaltning och utbildningsenheter måste samordna arbetet tillsammans med polis och andra aktörer med direkta åtgärder och handlingsplan för dessa barn och ungdomar. Polis och rättsväsende måste få utökade lagstöd och medel till sitt förfogande. Tullverksamheten behöver kraftigt förstärkas. Det behövs platser på avhoppningsprogram likt de verksamheter som Polismyndighet och Fryshuset driver för individer som hamnat i kriminalitet. Samtidigt måste kommuner tillsammans med civila aktörer, skola och polis få verktyg och lagstöd som underlättar samarbete för att fånga upp unga i rätt tid.

Kriminalvården behöver snabbt förstärkas med fler platser runt om i landet och möjligheten för intagna att genomgå yrkesutbildningar och att komma i familjehem efter frigivning behöver öka, insatser som har visat sig minska riskerna för återfall i kriminalitet.

Det är viktigt att samhällskontraktet upprätthålls för alla de i samhället som bidrar till positiv utveckling och att kriminalitet förhindras. Det förebyggande arbetet måste börja tidigt, men det är också viktigt att rätt resurser sätts in när någon har hamnat snett. Att kunna komma tillbaka och vända till att leva ett liv utan kriminalitet är också viktigt. Hela kedjan måste därför hålla ihop.

Vi yrkar att Centerpartiet beslutar

Att-sats

- 99: Att ny lagstiftning tas fram som tillåter hemliga tvångsmedel för polis i syfte att förhindrar brott och som möjliggör bevis i händelse av brott
- 100: Att kraftigt förstärkta resurser till Tullverksamhet
- 101: Att utöka medel nationellt för avhoppningsprogram och reglera dess verksamheter
- 102: Att harmonisera lagstiftning så att olika myndigheter och aktörer kan dela information om individer
- 103: Att stärka kraven på Socialförvaltning och Socionomutbildning med kunskap och verktyg att möta unga som riskerar att, eller har hamnat på glid
- 104: Att höja kunskapskrav för personal på institutioner och vårdinrättningar och skärp tillsynen för institutioner och vårdinrättningar som tar emot unga som placeras enligt lagen om vård

av unga (LVU) och lag om verkställighet av sluten ungdomsvård (LSU)

- 105: Att inför krav om obligatoriskt deltagande i utbildning för dem som placeras på institution eller vårdinrättning
- 106: Att skärpa kraven och öka stödinsatser hos kommunerna vid frigivning från Kriminalvården
- 107: Att öka takten på utbyggnad av anstalter inom Kriminalvården och inför obligatorisk personlighetstest och säkerhetsprövning vid anställning inom Kriminalvården, likt de som finns inom polis och försvar, även då verksamhet inte är säkerhetsklassad
- 108: Att utöka platser och andelen arbetsmarknadsutbildningar på anstalter

Yttrande Distrikt

Motionären lyfter viktiga om den ökande kriminaliteten och otryggheten som vi ser i samhället idag. En oroväckande utveckling med gängstrukturer som lockar minderåriga in i kriminalitet och där våldet brett ut sig i våra bostadsområden. Det finns en tydlig koppling mellan narkotikahandeln, den organiserade brottsligheten och det ökade antalet skjutningar i kriminella miljöer i Sverige. Tullverket har en viktig roll i detta genom att stoppa narkotika, vapen och andra olagliga varor vid gränsen för att förhindra att de kommer ut på gatorna.

Likaså behöver insatser kring unga personer där det finns en oro och riskfyllt beteende stärkas och samordnas i för att stävjas i tid. Precis som motionären beskriver så behöver arbetet samordnas med vårdnadshavare, kommunens socialförvaltning och utbildningsenheter tillsammans med polis och andra aktörer så att konkreta åtgärder och handlingsplan kommer på plats för dessa barn och ungdomar.

Även att kunna komma tillbaka och vända ett liv utan kriminalitet måste vara möjligt och att förstärka resurser och insatser för en väg tillbaka behöver förstärkas.

Distriktsstyrelsens förslag till beslut

Att sats

- 99: Bifall
- 100: Bifall
- 101: Bifall
- 102: Bifall
- 103: Bifall
- 104: Bifall
- 105: Besvarad
- 106: Bifall
- 107: Bifall
- 108: Bifall

HUVUDFÖRSLAG

Kommitténs förslag

99: Bifall

100: Bifall

101: Bifall

102: Bifall

103: Bifall

104: Bifall

105: Besvarad

106: Bifall

107: Bifall

108: Bifall

Yrkande

Per Pettersson

99: Avslag